

Uloga natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti učenika

Smetko, Nikola

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Music / Sveučilište u Zagrebu, Muzička akademija**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:116:565684>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-10**

Repository / Repozitorij:

[Academy of Music University of Zagreb Digital Repository - DRMA](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU MUZIČKA AKADEMIJA

VII. ODSJEK

NIKOLA SMETKO

ULOGA NATJECANJA U RAZVOJU
GLAZBENIH SPOSOBNOSTI UČENIKA

DIPLOMSKI RAD

ZAGREB, 2023.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU MUZIČKA AKADEMIJA

VII. ODSJEK

ULOGA NATJECANJA U RAZVOJU
GLAZBENIH SPOSOBNOSTI UČENIKA

DIPLOMSKI RAD

Mentor: prof. art. Marina Novak

Student: Nikola Smetko

Ak.god. 2022/2023.

ZAGREB, 2023.

DIPLOMSKI RAD ODOBRILO MENTOR

prof. art. Marina Novak

Potpis

U Zagrebu, _____

Diplomski rad obranjen _____ ocjenom _____

POVJERENSTVO:

1. _____

2. _____

3. _____

Sažetak/ Ključne riječi

Ovaj diplomski rad odnosi se na ulogu glazbenih natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti. Glazbena natjecanja definiraju se kao javne manifestacije namijenjene prepoznavanju i nagrađivanju istaknutih glazbenih ansambala, solista, skladatelja, dirigenata i teoretičara glazbe. Natjecatelje ocjenjuje ocjenjivački sud, a ocjenjivanje natjecatelja se temelji na vrednovanju dogovorenih elemenata. U radu se navode i opisuju neka od najpoznatijih svjetskih glazbenih natjecanja te najznačajnija hrvatska natjecanja. Rad prikazuje istraživanje provedeno s učenicima, studentima i nastavnicima glazbenih škola u Hrvatskoj te Muzičke akademije u Zagrebu. Kroz ovo istraživanje, provedeno putem ankete, rad prikazuje stavove natjecatelja o glazbenim natjecanjima i o njihovoj ulozi u razvoju glazbenih sposobnosti kod ispitanika. Također, na temelju iskustva ispitanika zaključili smo koje bi to bile pozitivne i negativne strane natjecanja.

Ključne riječi: glazbeno natjecanje, saksofon, program saksofona, glazbene vještine.

Summary/ Key words

This thesis is about the role of music competition in the development of musical abilities. Music competitions are defined as public manifestations intended to recognize and reward prominent musical ensembles, soloists, composers, conductors and music theorists. Competitors are evaluated by a jury, and the evaluation of competitors is based on the evaluation of agreed elements. Thesis lists and describes some of the world's most famous music competitions and the most important Croatian competitions. Thesis presents research conducted with school students, collage students and teachers of music schools in Croatia and the Academy of Music in Zagreb. Through this research, carried out by means of a survey, thesis shows the attitudes of the competitors about music competitions and about their role in the development of musical abilities among respondents. Also, based on the experience of the respondents, we concluded what would be the positive and negative sides of the music competitions.

Key words: music competition, saxophone, saxophone repertoire, musical skills.

Sadržaj

1. Uvod.....	1
2. Glazbena natjecanja	2
2.1. Glazbena natjecanja u Hrvatskoj.....	3
3. Uloga natjecanja u motivaciji učenika.....	5
4. Usporedba nastavnog programa u osnovnoj i srednjoj glazbenoj školi i zadanog repertoara na natjecanju	6
4.1. Nastavni program za pripremni razred.....	7
4.1.1. Analiza skladbe iz programa osnovne škole: <i>André Chailleux: Andante et Allegro</i>	10
4.2. Nastavni program srednje škole	11
4.2.1. Analiza skladbe repertoara srednje škole: Eugéne Bozza: <i>Prélude et divertissement</i>	13
5. Uloga natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti	14
5.1. Predmet istraživanja	14
5.2. Metoda istraživanja	14
5.3. Cilj istraživanja	15
5.4. Rezultati istraživanja	15
5.4.1. Uzorak ispitanika.....	15
5.4.2. Unaprjeđenje glazbenih vještina u sviranju kod pripreme za natjecanje kod učenika, studenata i nastavnika.....	31
5.4.3. Nastavnikova iskustva na natjecanjima kao mentora učenicima/studentima.....	34
5.4.4. Nastavnikova iskustva s natjecanja kao članovi ocjenjivačkih sudova.....	37
5.4.5. Prednosti i nedostaci glazbenih natjecanja	38
5.5. Analiza rezultata istraživanja	40
6. Zaključak.....	43
7. Literatura.....	45
8. Sadržaj ilustracija.....	47
8.1. Sadržaj tablica	47

8.2. Sadržaj grafikona.....	47
9. Prilozi.....	48
9.1. Obrazac za učenike.....	48
9.2. Obrazac za studente.....	59
9.3. Obrazac za nastavnike.....	70

1. Uvod

Natjecanja su događaji u kojima se sudionici nadmeću u određenim vještinama ili znanjima kako bi postigli najbolje rezultate i pobijedili druge natjecatelje. Želja za natjecanjem je motivacija koja potiče ljude da se prijave na natjecanja i da se trude postići najbolje rezultate. Ta želja može biti pokretačka snaga koja potiče ljude da se usavršavaju i poboljšavaju svoje vještine kako bi postigli bolje rezultate i pobijedili druge natjecatelje. Neki se ljudi natječu kako bi osvojili nagrade, dok drugi to rade iz čiste želje za postizanjem vlastitih ciljeva i poboljšanjem sebe. U svakom slučaju, natjecanja mogu biti sjajan način za razvijanje vještina, stjecanje iskustva i upoznavanje novih ljudi. Natjecanja mogu biti organizirana u različitim područjima, kao što su sport, znanost, tehnologija, umjetnost, glazba i druge.

Glazbena natjecanja su široko rasprostranjena u glazbenom svijetu i zasigurno imaju važnu ulogu u razvoju glazbenih sposobnosti. Također, ona su jedan od glavnih načina na koje glazbenici mogu pokazati svoje umijeće, a organiziraju se za različite dobne skupine i glazbene žanrove. Sudjelovanje na natjecanjima pruža glazbenicima priliku da pokažu svoje talente, dobiju povratne informacije od stručnjaka, steknu iskustvo u javnom nastupu i osiguraju mogućnost za usporedbu svojih vještina s drugim glazbenicima. Unatoč važnosti koju sudjelovanje u glazbenim natjecanjima može imati za glazbeni razvoj, postoji značajan manjak istraživanja. Također, iako mogu biti korisna u nekim aspektima, postoje i neki izazovi i nedostaci u njihovoj primjeni. Stoga je važno pažljivo razmotriti njihovu ulogu u razvoju glazbenih sposobnosti i istražiti kako se ona mogu najbolje koristiti u ovoj svrsi i u kontekstu cjelokupnog procesa glazbenog obrazovanja.

Predmet proučavanja ovoga diplomskog rada upravo je uloga glazbenih natjecanja u razvijanju glazbenih sposobnosti. U teorijskom dijelu rada objašnjava se što su to glazbena natjecanja, koje su njihove glavne karakteristike i kako se provode. Nadalje se govori o glazbenim natjecanjima u Hrvatskoj i ulozi koju ona imaju u motivaciji učenika. Na kraju je dana usporedba nastavnog programa u osnovnoj i srednjoj školi te zadanog repertoara na natjecanju koja je potkrijepljena analizom glazbenih djela.

Empirijski dio rada iznosi rezultate istraživanja o ulozi glazbenih natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti te njegovih rezultata. Istraživanje je provedeno online pomoću ankete *Google obrasca* u razdoblju od 1. veljače do 9. travnja 2023. godine s ciljem ispitivanja

mišljenja učenika, studenata i nastavnika glazbenih škola te muzičkih akademija u Republici Hrvatskoj o navedenoj temi.

2. Glazbena natjecanja

Glazbeno natjecanje javna je manifestacija namijenjena prepoznavanju i nagrađivanju istaknutih glazbenih ansambala, solista, skladatelja, dirigenta i teoretičara glazbe. Učenici, studenti, te profesionalni glazbenici sudjeluju na glazbenim natjecanjima kako bi javno pokazali svoje znanje, stekli neka nova iskustva, razmijenili postojeća te osvojili nagrade. U konačnici, sudjelovanje na glazbenim natjecanjima može im pomoći da započnu profesionalnu karijeru kao glazbenici. Postoji više vrsta glazbenih natjecanja kao što su: međunarodna ili svjetska natjecanja, državna natjecanja, regionalna natjecanja, školska natjecanja i tako dalje. Glazbeno natjecanje također može biti posvećeno samo jednom instrumentu, kao što je Međunarodno pijanističko *natjecanje Frederic Chopin* na kojem mogu sudjelovati samo pijanisti, dok primjerice na *Viena International* glazbenom natjecanju mogu sudjelovati instrumentalisti, pjevači, komorni sastavi i skladatelji.

Za svako glazbeno natjecanje izrađuju se posebna pravila za svaku etapu ili kategoriju kao što su: dobna granica kategorija, zadana kompozicija u etapi ili kategoriji, te dozvoljeno trajanje tih kompozicija (za neka natjecanja je dozvoljen slobodan odabir kompozicija ali je zadano trajanje kategorije ili etape), bodovni prag nagrada, iznos nagrada, te neki drugi detalji ovisno o vrsti natjecanja. Vještine natjecatelja ocjenjuje ocjenjivački sud koji se obično sastoji od tri ili više članova svjetski priznatih pedagoga ili profesionalnih glazbenika međunarodnog ili državnog porijekla (Iakovlev, 1966).

Neka od Najvažnijih suvremenih međunarodnih natjecanja su *Natjecanje Petar Iljič Čajkovski* (Moskva), *Natjecanje Kraljice Elizabete* (Bruxelles), *Natjecanje Long-Thibaud-Crespin* (Pariz), *Natjecanje Frédéric Chopin* (Varšava), *Natjecanje Henryk Wieniawski* (Poznan), *Natjecanje mladih opernih pjevača u Sofiji*, *Natjecanje u Budimpešti*, *Natjecanje Praško proljeće*, *Natjecanje izvođača u Ženevi*, *Natjecanje Johann Sebastian Bach* (Leipzig), *Natjecanje Robert Schumann* (Zwickau), *Natjecanje pijanista u Leedsu*, *Natjecanje orkestralnih dirigenta u Rimu* i *Natjecanje Niccolò Paganini u Genovi* (Iakovlev, 1966.).

Ta su natjecanja samo djelić svijeta glazbenih natjecanja i dobri su primjeri zbog vrhunskih glazbenika koji na njima sudjeluju te činjenice da su preživjela veliki vremenski period te razne svjetske događaje. U današnjem svijetu međunarodna natjecanja klasične glazbe postaju mjesta globalnog kulturnog okupljanja, dok su tradicionalni događaji glazbenih okupljanja prije služili kao “arene gdje se nacije natječu za prevlast” (Volpi, 2018). Kako su natjecanja postala sve više globalizirana, stvorile su se prilike za poticanje socijalnih i kulturnih vrijednosti kao što su prijateljstvo i suradnja (Lowe, 2018).

Glazbenici posvećuju godine svojih života usavršavanju svoje strasti i tehnike kada su u pitanju njihovi instrumenti i izvedbe. Mnogi od njih provode mjesecima pripremajući se za najveće svjetske pozornice gdje imaju priliku dati sve od sebe protiv stotina i tisuća drugih iznimno talentiranih glazbenika. Svake godine perspektivni mladi glazbenici osvajaju nagrade na velikim svjetskim natjecanjima. Natjecanja omogućuju mladim glazbenicima da se primijeti njihov talent, što rezultira koncertnim angažmanima i ugovorima o snimanju. Neka od tih natjecanja imaju dugu i prestižnu povijest.

2.1. Glazbena natjecanja u Hrvatskoj

Najpoznatije Hrvatsko glazbeno natjecanje na kojem sudjeluju učenici i studenti kroz svoje školsko glazbeno obrazovanje je državno *natjecanje Hrvatskog društva glazbenih i plesnih pedagoga (HDGPP)*. HDGPP je 1965. godine utemeljio natjecanje učenika i studenata glazbenih i plesnih škola radi otkrivanja, praćenja i usmjerivanja mladih nadarenih glazbenika i plesača u daljnjem školovanju (HDGPP, 2023.). Natjecanje se održava svake godine u različitim disciplinama. Neparne godine na natjecanju sudjeluju: *Glasovir, Solfeggio, Gitara, Pjevanje, Bisernica, Brač, Mandolina, Orgulje i Orkestri*, a parne godine sudjeluju *Flauta, Klarinet, Saksofon, Oboa, Fagot, Truba, Trombon, Rog, Tuba, Eufonij, Violina, Viola, Violončelo, Kontrabas, Harmonika, Harfa, Udaraljke i Zbor*. Svake godine održavaju se u natjecanju discipline *Komorni sastavi, Klasični balet – skupine i Suvremeni ples* - skupine. Natjecanje se odvija u dvije etape: prva etapa je županijsko natjecanje, a druga državno natjecanje. Natjecatelji koji osvoje prvu nagradu na županijskom natjecanju mogu sudjelovati u drugoj etapi na državnom natjecanju. Svaka natjecateljska disciplina na natjecanju ima svoje propozicije. Natjecatelje ocjenjuje ocjenjivački sud, a ocjenjivanje natjecatelja se temelji na vrednovanju sljedećih elemenata: tehnička vještina, kvaliteta zvuka, fraziranje, poštivanja

stilskih obilježja i muzikalnosti, točnost izvedbe, umjetnički dojm izvedbe (ocjene osobnog pristupa izvedbi) kod instrumentalista, a kod teoretičara glazbe i plesača se vrednuju neki drugi elementi.

Natjecanje HDGPP je primjereno za mlađi uzrast natjecatelja, a *Hrvatsko natjecanje mladih glazbenika Boris Papandopulo* namijenjeno je studentima i profesionalnim glazbenicima.

Hrvatsko natjecanje mladih glazbenih umjetnika Papandopulo godišnja je manifestacija nastala s ciljem da se mladim glazbenicima u Hrvatskoj pruži što širi raspon profesionalnih mogućnosti te da ih se već tijekom školovanja uputi u slojevitost i konkurentnost klasične glazbene scene i pripremi za velika međunarodna natjecanja koja se održavaju u svijetu. Natjecanje se održava u pet natjecateljskih kategorija, a otvoreno je glazbenicima iz Hrvatske te onima koji su se školovali ili diplomirali u Hrvatskoj, a čija dob ne prelazi 30 godina. Natjecanje se svake godine održava u nekoliko natjecateljskih kategorija. Godine 2020. na natjecanju su sudjelovale kategorije: *Komorni sastavi* i *Jazz glazbenici*. Godine 2021. na natjecanju su sudjelovale kategorije: *Klarinet, Saksofon, Violina* i *Flauta*. Godine 2022. na natjecanju su sudjelovale kategorije: *Glasovir, Solo pjevanje* i *Duhači (Rog, Truba, Tuba i Trombon)*. Godine 2023 na natjecanju su sudjelovale kategorije: *Gitara, Čembalo, Orgulje* i *Komorni sastavi koji uključuju gitaru ili čembalo ili orgulje*. Svake godine se izdaje natjecateljska knjižica sa zadanim propozicijama i repertoarom za svaku kategoriju i disciplinu (UNISON, 2020).

Osim ovog natjecanja, namijenjenog Hrvatskim glazbenicima i onima školovanim u Hrvatskoj, neka od najpoznatijih međunarodnih natjecanja u Hrvatskoj su *Međunarodno violinističko natjecanje Vaclav Huml*, *Međunarodno pijanističko natjecanje Svetislav Stančić*, *Međunarodno natjecanje mladih dirigenta Lovro von Matačić*, *Međunarodno violončelističko natjecanje Antonio Janigro*, *Međunarodno saksofonističko natjecanje Josip Nohta*, te mnoga druga (UNISON, 2020).

3. Uloga natjecanja u motivaciji učenika

Rasprava o dobrim i lošim stranama glazbenih natjecanja tema je koja se može pronaći u nekoliko različitih izvora. Austin (1990) zaključuje da konkurencija ne može promicati uspjeh učenika, već ga sužava. Među razlozima navodi nedostatke koji se ponavljaju i uzrokuju pad samopouzdanja i učinkovitosti učenika u natjecanjima. Također, tvrdi da konkurencija može više iskvariti nastavnike nego učenike jer, usmjereni na natjecanje, nastavnici doživljavaju učenike kao one s niskim ili visokim sposobnostima te se usredotočuju na one s visokim sposobnostima.

Nasuprot Austinovu stavu, Massie (1992, prema Asmus, 2021), smatra da konkurencija potiče razvoj vještina učenika. Razvio je pristup nazvan *band olympics* koji održava natjecateljski pristup kroz cijelo vrijeme godine na satovima benda. Karjala (1991, prema Asmus, 2021), tvrdi da uključenost u nastavi promiče osjećaj kompetentnosti kada učenici postignu napredak, dok natjecanje zahtijeva od učenika da bude sposobniji od drugih.

Učenici i studenti glazbenih škola i akademija motivaciju pronalaze u raznim glazbenim događajima poput raznih nastupa, koncerata, te glazbena natjecanja. Postignut rezultat ili osvojena nagrada na natjecanju može biti dobar kriterij za uspješnost nastupa učenika ili studenta. Učenici i studenti koji imaju više iskustva po natjecanjima i koncertima bolje vladaju glazbenim vještinama, te ujedno znaju biti i više motivirani za danji rad, (Franceschi, 2020). „Visoko motivirani učenici pokazuju osobne motive (samoekspresiju, reakcije, vlastiti napredak, koriste slobodno vrijeme za proširivanje znanja o glazbi), glazbenu motiviranost (ljubav prema glazbi, profesionalnost, izvedbe za vlastito zadovoljstvo i zadovoljstvo publike, učenje o glazbenoj umjetnosti) i socijalne motive (upoznavanje drugih glazbenika, sudjelovanje u projektima, razvijanje osjećaja pripadnosti profesiji)“ (Hodges i Sebald, 2011, str. 276). Drugi autori također koriste uspjeh na glazbenim natjecanjima kao sredstvo mjerenja uspješnosti učenika ili studenta. Opsal (2013) navodi da osim ekstrinzične motivacije, učenici te studenti putem glazbenih natjecanja i osvojenih rezultata i nagrada na natjecanjima zadovoljavaju neke unutarnje potrebe koje su im potrebne za povećanje motivacije te interesa za profesionalno bavljenje glazbom. Napredovanjem školstva napreduje i nastavni sadržaj u glazbenim školama te akademijama, te dolazi do selekcije boljih i lošijih učenika i studenata. Gagne (1994, prema Franceschi, 2020), navodi da učešća i postignuća na natjecanjima ostvaruju oni učenici koji imaju visoku razinu izvođačkih vještina i kvaliteta, koji superiorno vladaju instrumentalnim vještinama, prije svega zahvaljujući visokim sposobnostima.

Uspjeh na glazbenim natjecanjima također može negativno utjecati na učenike i studente. Natjecanja mogu biti odličan izvor motivacije i povod za napredovanje, ali i izvor stresa i frustracije. Također, ne smijemo zaboraviti na učenike ili studente koji ne sudjeluju na natjecanjima. Oni su često zapostavljeni od strane nastavnika, te se mogu osjećati manje vrijednima ako se usporede s vršnjacima koji sudjeluju na glazbenim natjecanjima. Često su demotivirani za daljnji rad i napredovanje u usvajanju glazbenih vještina te zahtijevaju dodatnu pomoć od nastavnika. Nastavnik u radu sa svim učenicima i studentima, bili oni natjecatelji ili ne, mora znati prilagoditi program rada kako naprednijim učenicima i studentima tako i onima malo manje naprednima, tako da se nitko od njih ne osjeća loše ili zakinuto od strane nastavnika (Franceschi, 2020).

4. Usporedba nastavnog programa u osnovnoj i srednjoj glazbenoj školi i zadanog repertoara na natjecanju

Ovo poglavlje posvećeno je analizi nastavnog programa saksofona srednje škole te repertoaru zadanom na natjecanju u kategorijama saksofona koje su u okviru osnovne i srednje škole.

Djeca u svojoj ranoj dobi imaju potrebu za učenjem i otkrivanjem novih stvari te je jako bitno da se njihovo glazbeno obrazovanje započne točno u tom razdoblju. Mnogo djece pokazuje glazbene talente kojih njihovi roditelji nisu svjesni poput pjevanja u čistoj intonaciji, prepoznavanje notnih visina i ritmova, sviranje instrumenta i drugo. Glazbeno obrazovanje u Republici Hrvatskoj organizirano je kroz predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje. Cilj glazbenog odgojno-obrazovnog sustava je da putem odgoja i obrazovanja profesionalnog glazbenika ili učenika stalno proizvodi dio društvene nadgradnje koji je obuhvaćen pojmom glazbene umjetnosti. Neki od zadataka glazbenih škola su:

- Omogućiti učenicima stjecanje vještine sviranja na nekom od instrumenata koja se u toj školi poučava.
- Razvijanje učenika upoznavanjem povijesti o glazbi i glazbenoj kulturi.
- Prepoznavanje glazbenog talenta u drugoj djeci te voditi brigu i nadograditi taj talent.

- Potrebno se brinuti o tome da se odgojno-obrazovni proces odvija prema suvremenim psihološkim, pedagoškim i metodičkim spoznajama u mogućnosti svakog učenika.
- Potrebno je promicati glazbu putem javnih djelatnosti poput koncerata, smotra, priredba, natjecanja i drugo (Nastavni plan i program, 2008, str. 9).

4.1. Nastavni program za pripremni razred

Nastavni program prvog pripremnog razreda možemo usporediti s nastavnim programom prva tri razreda osnovne škole, dok nastavni program drugog pripremnog razreda možemo usporediti s četvrtim, petim i šestim razredom osnovne škole. Iz tog razloga učenici koji su u pripremnim razredima često ne sudjeluju na natjecanjima zbog razlike u iskustvu i poznavanju instrumenta. Međutim, kada učenici upišu srednju školu polako dostižu razinu profesionalnog glazbenika te se međusobne razlike smanjuju. Svi nabrojani elementi rada čine i elemente koje ocjenjivački sud ocjenjuje prilikom natjecanja.

Učenici koji upišu pripremni razred moraju u dvije godine proći svo gradivo koje neki učenici prolaze kroz šest razreda osnovne škole. Većina učenika u pripremnom razredu ne sudjeluje na natjecanjima zato što se kategorije na natjecanjima određuju prema dobi natjecatelja. Pripremono obrazovanje traje dvije godine i prvenstveno je namijenjeno učenicima bez prethodno završenog osnovnog glazbenog obrazovanja. U prvi razred pripremnog obrazovanja mogu se upisati kandidati nakon uspješno položenog prijamnog ispita glazbene darovitosti (ispit sluha, glazbenog pamćenja i ritma). U prvi razred pripremnog obrazovanja mogu se upisati kandidati u pravilu do navršениh 15 godina života (GŠVŽ, 2023).

Nastavni program prvog pripremnog razreda saksofona sastoji se od svih elemenata koji se inače uče u osnovnoj školi, kao što su:

- upoznavanje dijelova instrumenta, sklapanje, čišćenje i održavanje instrumenta.
- tehnički elementi kao što su: položaj usnika u ustima te pravilna postava usnih mišića (ambažura), pravilno puhanje u instrument, stav pri sviranju, upoznavanje cijelog opsega saksofona, legato i nonlegato sviranje.
- vrijednosti nota, vrste mjera, ritamske kombinacije: trajanje nota i pauza, kombinacije dužih i kraćih nota (cijelih nota, polovinka, četvrtinka, osminka...),

upoznavanje mjera kod ključa, znakovi ponavljanja, korone, kratice u notnim tekstovima te sve vezano uz strukturu skladbe.

- elementi interpretacije: izdržavanje tonova pod od glasnije prema tišem te obrnuto, dinamike, fraze, oznake tempa te njihova značenja i upoznavanje s formom skladbe ili vježbe, motiva, fraze, rečenice i tako dalje.
- tehnike sviranja, ljestvice, etide, skladbe i tako dalje

Neke od najbitnijih skladbi koje učenici moraju proći kroz prvi pripremni razred su: W. Van Dirsekaert: *Musicolor*, P. Proust: *Petite Romance*, M. Perrin: *Berceuse*, J. Naulais: *Sax symbole*, C. Jay: *Aria et Scherzetto*, A. Ameller: *La Plata*, J. Rueff: *Chansone et passepied*. Etide: M. Mule: *24 etudes faciles*, G. Lacour: *50 etudes faciles* i druge skladbe odgovarajuće težine.

Nastavni program drugog pripremnog razreda sastoji se od sličnih elemenata kao i nastavni program prvog pripremnog razreda, samo na malo višoj razini. Neki od tih primjera su:

- tehnički elementi poput: disanja uz pomoć dijafragme, korištenje metronoma, intonativno čisto sviranje, zajedničko sviranje s klavirom te drugima glazbalima...
- mjere poput 5/8 i 7/8, kompleksnije ritamske vježbe.
- širi opseg dinamika te njihovih razlika, savladavanje crescenda i decrescenda, poznavanje forme skladbe, kvalitetno uvježbavanje skladbe s posebnom pažnjom na oznake u notnom tekstu.
- kromatska ljestvica kroz cijeli opseg saksofona, sve durske i molske ljestvice te trozvuci i septakordi.

Neke od najbitnijih skladbi kroz koje učenici moraju proći u drugom pripremnom razredu su: R. Duclos: *Pièce brève*, J. Naulais: *Petite suite latine*, A. Chailleux: *Andante et Allegro*, M. Bitsch: *Villageoise*, F. Antonini: *Divertissement tzigane*, D. Joly: *Chantilene et danse*, M. Meriot: *Valse romantique* i druge skladbe odgovarajuće težine (HDGPP, 2008, str. 54).

Prva dva priprema razreda možemo usporediti s prve tri kategorije saksofona na Hrvatskom natjecanju učenika i studenata glazbe i plesa. Dobno ograničenje prve kategorije je 11 godina i mlađi, druge kategorije 13 godina i mlađi, i treće kategorije 15 godina i mlađi. Program na natjecanju je potrebno svirati napamet (HDGPP, 2020. str. 16). Za primjer smo uzeli natjecanje 2020. godine.

U prvoj kategoriji natjecatelji su imali zadanu skladbu za regionalno i državno natjecanje, jednu skladbu po izboru i jednu skladbu hrvatskog autora. Trajanje programa je do 7 minuta. Za regionalno natjecanje – Léon Legron: *Canzonetta*, a za državno natjecanje – Pascal Proust: *Petite romance*.

Ponuđene skladbe su bile: Gordan Tudor: *Andantino*, Willy van Dorsselaer: *A coeur joie*, Gino Samyn: *Swing valse*, Emmanuel de Coriolis: *Barcarolle*, Pierre-Max Dubois: *Olga – Valse*, Willy van, Dorsselaer: *Conte de Versailles*, Marcel Boucard: *Reverie*, Jerome Naulais: *Coconotes*.

U drugoj kategoriji učenici su imali zadanu skladbu za regionalno i državno natjecanje, jednu skladbu po izboru i jednu skladbu hrvatskog autora. Trajanje programa je do 10 minuta. Za regionalno natjecanje – Michel Meriot: *Valse romantique*, a za državno natjecanje – Francis Coiteux: *Le Prince de Saxe*.

Ponuđene skladbe su bile: Gordan Tudor: *Arabeska i Allegro*, Tena Ivana Borić: *Samba giocosa*, Emile Lesieur: *Prelude et rondo*, Armando Ghidoni: *Mélodie en miniature*, Emile Lesieur: *Sarabande et menuet*, Jean Michel Damase: *Vacances*, Jérôme Naulais: *Kansax city*, Dia Succari: *Legende slave*, Felix Antonini: *Divertissement tzigane*, André Waiglein: *Feelings*.

U trećoj kategoriji učenici su imali zadanu skladbu za regionalno i državno natjecanje, jednu skladbu po izboru i jednu skladbu hrvatskog autora. Trajanje kategorije je do 15 minuta. Za regionalno natjecanje – Jérôme Naulais: *Petite suite latine* - I. stavak, a za državno natjecanje – Jérôme Naulais: *Petite suite latine*- III. stavak.

Ponuđene skladbe su bile: André Chailleux: *Andante et Allegro*, Jean Avignon: *Spiritual et danse exotique*, Pascal Proust: *Romance et badinerie*, Jeanine Rueff: *Chanson et passepied*, René Duclos: *Pièce brève*, François Combelle: *Fantaisie mauresque*, César Franck: *Solo pour concours* (obr. Nicolas Prost), Gordan Tudor: *Elegija i rondo* (HDGPP, 2020, str. 17).

4.1.1. Analiza skladbe iz programa osnovne škole: *André Chailleux: Andante et Allegro*

U ovom odlomku ćemo u kratko reći što je najbitnije odraditi s učenikom te koji se elementi skladbe najviše ocjenjuju na natjecanju.

Skladba *Andante et Allegro* je dvostavačna skladba sa sporim i brzim stavkom. Prvi spori stavak je u 3/4 mjeri u laganom *andante* tempu. U sporom stavku je vrlo bitno da učenik pokaže visoku razinu muzikalnosti kroz cijeli stavak. Potrebno je držati smjer kretanja u frazi i istaknuti vrhunce fraza. Kada dođe *poco piu vivo* oznaka na sredini stavka, bitno je uzeti odgovarajući tempo bez da se izgubi smisao *andante* karaktera. Također, prije vraćanja u *tempo primo*, bitno je napraviti *ritardando* tako da nas lijepo i muzikalno vrati u ugođaj *tempa prima*. Zadnjih nekoliko taktova sporog stavka može se gledati kao mala kadenca pojavom dvije korone na dominantnim tonovima koje zahtijevaju rješenje u toničku funkciju. Jako je bitno da učenik nauči i prikaže da je sposoban vladati vremenom koje proteče u stavku.

Brzi stavak počinje uvodom klavira te je bitno da učenik započne na vrijeme. Mjera se mijenja u 6/8 te je puno brži *allegro* tempo. Učenik mora svirati točnu artikulaciju koja je napisana u notama i mora poštivati živahan karakter stavka. Na kraju prve stranice zapisan je ukras od 6 nota koje treba odsvirati u jako brzom tempu tako da se čuje svaka nota. Početak druge stranice usmjeren je na a mol te se na kraju prvog reda javlja rastavljeni trozvuk a mola, a zatim kromatska ljestvica u šesnaestinkama. Vrlo je bitno da se cijeli stavak vježba s metronomom krenuvši od sporijeg tempa prema pravom tempu. Na sredini stavka mjera prelazi iz 6/8 u 2/4, ali na način da tempo četvrtinke s točkom postaje tempo četvrtinke. Ovakva situacija se rijetko susreće u literaturi, a razlog tome je to što klavir ostaje u 6/8 mjeri dok saksofon prelazi u 2/4 mjeru. Klavir ima napisane triole u 6/8 mjeri a saksofon ima napisane šesnaestinke u 2/4 mjeri. Ovu situaciju je potrebno dodatno izvježbati s učenicima tako da zadrže tempo koji se traži. Kraj stavka završava s rastavljenim trozvukom d mola u brzom rastvorbi, zatim trilerom na tonu d3 koji se oktavama kreće do tona d1. Na kraju, bitno je da saksofon i klavir završe skupa.

4.2. Nastavni program srednje škole

Prvi i drugi razred srednje škole dijele puno sličnih elemenata rada, kao što i treći i četvrti razred. Četvrti razred srednje škole je najzahtjevniji zato što se učenik priprema za završni ispit te za prijemni za akademiju.

Nastavni program prvog i drugog razreda srednje škole sastoji se od sljedećih elemenata:

- vladanje instrumentom u skladu sa zahtjevima u etidama i skladbama, savladavanje dinamika te dinamskih razlika, sve durske, molske ljestvice i kromatsku ljestvicu kroz cijeli opseg saksofona sa svim vrstama artikulacije.
- etide: M. Mule: *18 exercices ou etudes*, M. Mule: *48 etudes d'apres Ferling*, H. Klose: *25 etudes de mecanisme*, J. Andersen: *24 etudes instructives op.30* i tako dalje.
- skladbe: J. Ibert: *Histories*, P. Hindemith: *Sonate*, P. Bonneau: *Suite*, P. Maurice: *Tableaux de Provence*, G. Guilhaud: *First concertino*, E. Bozza: *Prelude et divertissement*, P. Creston: *Sonata*, H. Busser: *Asturias*, Op.84. i druge skladbe odgovarajuće težine (HDGPP, 2008, str. 55).

Četvrtu kategoriju za navedeno Hrvatsko natjecanje učenika i studenata glazbe i plesa 2020 godine svrstavamo u razdoblje prvog i drugog razreda srednje škole ili 17 godina i mlađi.

U četvrtoj kategoriji učenici su imali zadanu skladbu za regionalno i državno natjecanje, jednu skladbu po izboru i jednu skladbu hrvatskog autora. Trajanje kategorije je do 30 minuta. Za regionalno natjecanje – Jean Françaix: *Egzotični plesovi* - I., II. i III. stavak, a za državno natjecanje – Ronald Binge: *Concerto*- II. i III. stavak.

Ponuđene skladbe su bile: Aleksandar Čerepnjin: *Sonatine sportive*, Henri Busser: *Asturias*, Op.84, Paule Maurice: *Tableaux de Provence* - I., II. i III. stavak, Robert Planel: *Prélude et saltarelle*, Georges Guilhaud: *First concertino*, Eugéne Bozza: *Prelude et divertissement* (HDGPP, 2020, str. 17)

Razdoblje trećeg i četvrtog razreda srednje škole je vrijeme kada učenik odlučuje želi li nastaviti obrazovanje na visokoškolskoj razini. U većini slučajeva učenici koji postižu visoke rezultate na natjecanjima žele upisati i upišu muzičku akademiju. Vrlo je bitno napomenuti da se u četvrtom razredu srednje škole mora ostaviti cijelo polugodište da se učenik može pripremiti za završni ispit i prijemni ispit za upis na akademiju.

Nastavni program trećeg i četvrtog razreda srednje škole sastoji se od sljedećih elemenata:

- vladanje instrumentom u skladu sa zahtjevima u etidama i skladbama, savladavanje dinamika te dinamskih razlika, sve durske, molske ljestvice i kromatsku ljestvicu kroz cijeli opseg saksofona sa svim vrstama artikulacije.
- etide: M. Mule: *Exercices journaliers*, M. Mule: *48 etudes d'apres Ferling*, M. Mule: *Etudes variees*, M. Mule: *53 etudes*, J. Andersen: *29 grandes etudes* i tako dalje.
- skladbe: P. Bonneau: *Concerto*, J. Absil: *Sonate*, D. Milhaud: *Scaramouche*, A. Glazunov: *Concerto*, B. Heiden: *Sonata*, F. Decruck : *Sonate*, A. Ameller: *Suite d'apres*, P. Geiss: *Xiwind*, P. Creston: *Sonata*. H. Tomasi: *Ballade*, P.M. Dubois: *Concerto* i druge skladbe odgovarajuće težine
- završni ispit se sastoji od: Cikličkog djela, djela Hrvatskog skladatelja te skladbe po slobodnom izboru (program se svira napamet) (HDGPP, 2008, str. 59,60).

Petu kategoriju za navedeno Hrvatsko natjecanje učenika i studenata glazbe i plesa svrstavamo u razdoblje trećeg i četvrtog razreda srednje škole ili 19 godina i mlađi.

U petoj kategoriji učenici su imali zadanu skladbu za regionalno i državno natjecanje, jednu skladbu po izboru i jednu skladbu hrvatskog autora. Trajanje kategorije je do 35 minuta. Za regionalno natjecanje – Erwin Schulhoff: *Hot sonata* - I. stavak, a za državno natjecanje – Erwin Schulhoff: *Hot sonata* - IV. stavak.

Ponuđene skladbe su bile: Paul Creston: *Sonata* - I. i II. ili II. i III. stavak, Paul Bonneau: *Koncert* - I. i II. ili II. i III. stavak, Jules Demersseman: *Fantaisie sur un thème original*, Aleksandar Glazunov: *Koncert* - do kraja kadence, Bernhard Heiden: *Sonata* - I. i II. ili III. stavak, Philippe Geiss: *Xiwind*, Fernande Decruck : *Sonate* - dva stavka po izboru (HDGPP, 2020, str. 17).

Sav program koji je zadan na natjecanju uči se kroz razdoblje glazbenog obrazovanja u glazbenoj školi. Za učenika nije moguće da nauči sav repertoar koji je propisan nastavnim programom, ali zato nastavnik određuje program koji odgovara njegovoj razini sviranja i poznavanja instrumenta. Zadani repertoar u navedenom natjecanju je više manje svake godine isti. Međutim, ponekad dolazi do manjih promjena uzrokovanih nekim vanjskim okolnostima. Vrlo je bitno obraditi sve elemente nastavnog programa srednje škole jer su upravo ti elementi ono što žiri na natjecanju, na audiciji, na prijemnom i tako dalje, gleda kao elemente ocjenjivanja kandidata.

4.2.1. Analiza skladbe repertoara srednje škole: Eugéne Bozza: *Prélude et divertissement*

U ovom odlomku ćemo u kratko reći što je najbitnije odraditi s učenikom te koji se elementi skladbe najviše ocjenjuju na natjecanju.

Skladba *Prelude et divertissement* je jednostavačna skladba koja se sastoji od tri dijela. Prvi spori dio, zatim kadence te brzi dio. Skladba je poprilično tehnički zahtjevna te zahtjeva visoku razinu sviranja saksofona. Isključivo iz tog razloga se ona svira u srednjoj školi. U prvom dijelu učenik mora biti jako sposoban da vlada intonacijom u drugoj oktavi zbog mane instrumenta saksofona koji je jako visok u tonovima d2 i e2. Skladba počinje s tonom e2 te se kreće po toničkoj i dominantnoj funkciji a mola. U prvom dijelu zbog odabira tonaliteta i kretnje po toničkoj i dominantnoj funkciji a mola, ova skladba prikazuje tamnu sliku te dramatičan karakter. Vrlo je bitno da učenik pokaže da je sposoban vladati frazom te da fraze vodi do vrhunca. Učenik mora znati kada treba disati, dozirati *vibrato*, voditi fraze do vrhunca i držati karakter prvog dijela skladbe. Učenik mora ispjevati svaku notu.

U drugom dijelu skladbe ili kadenci učenik mora potaknuti slušatelje da obrate svu pažnju na njega. Slušateljima je potrebno prikazati razgovor između tri melodije koje se pojavljuju u kadenci od kojih je svaka melodija u svojoj dinamici, boji zvuka i karakteru. Brze note je potrebno odsvirati s maksimalnom preciznošću te kvalitetnim zvukom da se čuje svaka brza nota, ujedno zadržati slobodu koju daje kadenca.

Brzi dio ove skladbe se većinom sastoji od šesnaestinka te je vrlo bitno da ih učenik čisto i precizno navježba. Vrlo je važno da učenik ispoštuje dinamike koje su zapisane u skladbi. Također je bitno prilagoditi tempo koji odgovara karakteru *Allegro giocoso*. S obzirom na to da na kraju skladbe dolazi *Piu vivo*, ne smije se uzeti prebrz tempo na početku trećeg dijela kako ne bi došlo do zamora prije kraja. Potrebno je ispoštovati sve oznake u tekstu te prikazati veliku preciznost u artikulaciji koja je napisana u notama. Najbitnija stvar od svih je držati karakter skladbe.

5. Uloga natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti

5.1. Predmet istraživanja

Predmet istraživanja su stavovi učenika, studenata i nastavnika te uloga natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti. Istraživanjem su prikupljene informacije o dosadašnjem iskustvu natjecatelja i nastavnika (osvojenom broju nagrada te natjecanjima na kojima su sudjelovali) i o područjima učenja instrumenta u kojima je uočen napredak kroz pripreme za natjecanje te motivacijom za daljnje bavljenje glazbom.

5.2. Metoda istraživanja

Ispitivanje mišljenja i stavova provedeno je putem online anketa *Google Obrasca*. Upitnik je bio usmjeren na tri skupine ispitanika: učenike, studente i nastavnike. Svaka skupina ispitanika imala je zasebnu anketu. Sva tri upitnika sastojala su se od pitanja otvorenog i zatvorenog tipa. Prvi dio upitnika sadržavao je općenita pitanja te ona koja se odnose na dosadašnje iskustvo ispitanika na glazbenim natjecanjima i njihov glazbeni razvoj kroz period pripreme za natjecanje. U drugom dijelu ispitivala se razina slaganja ispitanika s tvrdnjama iz literature.

Učenici i studenti su imali slična pitanja vezana uz njihovo iskustvo na glazbenim natjecanjima te na njihov napredak kroz pripreme za natjecanje. Razlika je bila u prilagodbi ponuđenih odgovora razini školovanja. Nastavnici su odgovarali na pitanja vezana uz njihova iskustva s natjecanja kao natjecatelja, te kao nastavnika ili mentora učenika/studenta koji su sudjelovali na natjecanju. Sve skupine su kroz pitanja otvorenog tipa imale mogućnosti iznijeti svoje mišljene o tome treba li što promijeniti na glazbenim natjecanjima.

5.3. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je otkriti utječu li i na koji način glazbena natjecanja na razvoj glazbenih vještina/sposobnosti učenika. Imaju li natjecanja pozitivan ili negativan utjecaj na natjecatelja i nastavnika, te koje se glazbene sposobnosti najviše razvijaju u razdoblju pripreme za natjecanje. Željeli smo doći do saznanja o stavovima učenika, studenata i nastavnika o natjecanjima i njihovim prednostima i nedostacima te mogućim promjenama i poboljšanjima.

5.4. Rezultati istraživanja

5.4.1. Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika kod učenika čine 60,7% muških ispitanika i 39,3% ženskih ispitanika, kod studenata čine 63,3% muških ispitanika i 36,7% ženskih ispitanika. U istraživanju su sudjelovali učenici u dobi do 19 godina i studenti u dobi do 27 godina. Uzorak ispitanika kod nastavnika iznosi 60,7% muških ispitanika i 39,3% ženskih ispitanika. U ispitivanju su sudjelovali nastavnici glazbenih škola i akademija u Republici Hrvatskoj u dobi do 58 godina.

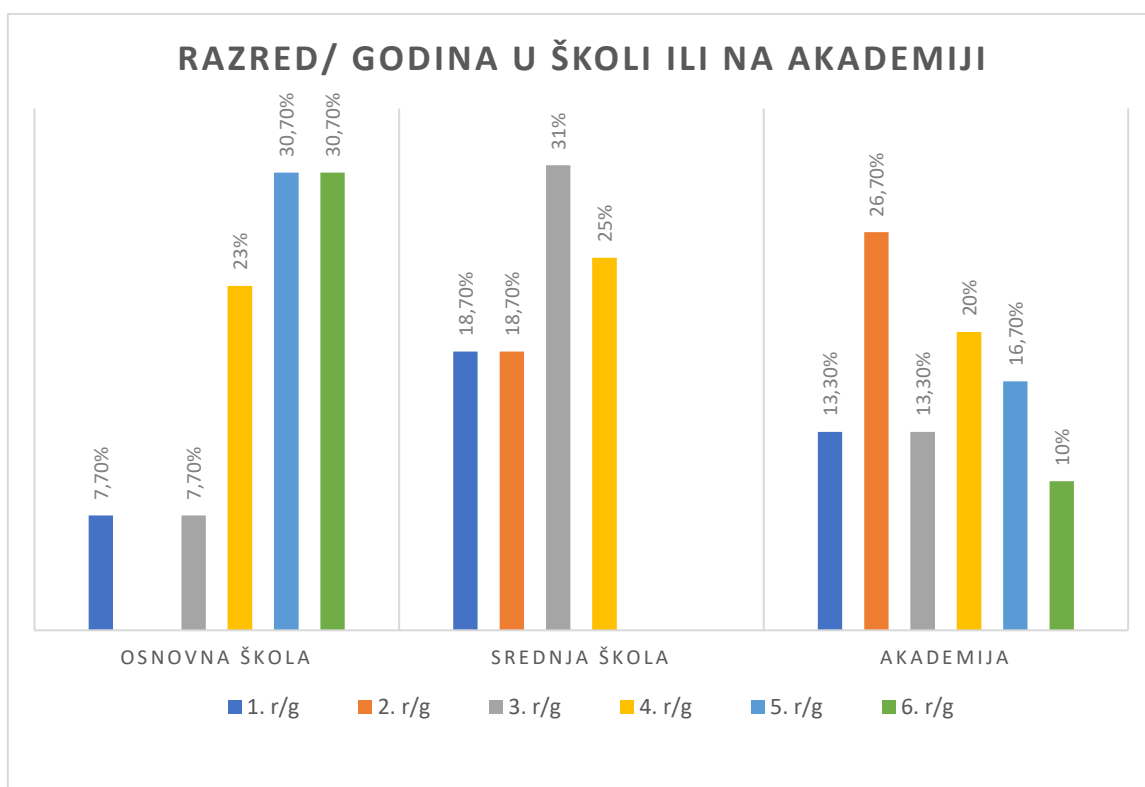
U ispitivanju je sudjelovalo 90 ispitanika glazbenih škola i akademija iz Hrvatske od kojih su 30 učenika, 30 studenata te 30 nastavnika. Odgovori nisu bili obavezni te ispitanici nisu dali svaki odgovor na svako pitanje.

Obrazac za nastavnike sadrži pitanja o njihovim iskustvima s natjecanja kao natjecatelj i nastavnik, te ćemo iskustva nastavnika kao natjecatelja promatrati zajedno s iskustvima učenika i studenata.

Glazbene škole iz kojih su se javili ispitanici su: Glazbena škola Pavla Markovca, Glazbena škola Jastrebarsko, Glazbena škola Pregrada, Glazbena škola u Varaždinu, Glazbena škola Elly Bašić i Glazbena škola Zlatka Grgoševića. Njihovo učešće prikazano je u tabeli 1. U grafikonu 1 smo prikazali razred/godinu ispitanika u glazbenoj školi ili na akademiji.

Tablica 1: učešće ispitanika iz glazbenih škola

Glazbena škola Jastrebarsko	21,4 %
Glazbena škola Pavla Markovca	35,7%
Glazbena škola Pregrada	14,2%
Glazbena škola Elly Bašić	7,1%
Glazbena škola u Varaždinu	3,6%
Glazbena škola Zlatka Grgoševića	17,8%

Grafikon 1: razred/godina učenika i studenata u glazbenoj školi ili na akademiji

5.4.1.1. Sudjelovanje na natjecanju

Ispitanike smo pitali jesu li ikada sudjelovali na glazbenom natjecanju. Kod učenika se pokazalo da je 89,7% učenika sudjelovalo na natjecanju a 10,3% nije. Kod studenata se pokazalo da je 100% ispitanika sudjelovalo na glazbenom natjecanju. Nastavnici su odgovorili da je njih 93,1% sudjelovalo na natjecanju a 6,9% nije sudjelovalo na natjecanju.

Na pitanje "Na koliko natjecanja ste sudjelovali?" učenici su odgovorili da je njih 11,5% sudjelovalo na 1-2 natjecanja, 23,1% na 3-4 natjecanja, 26,9% na 5-6 natjecanja i 38,5% na 7 ili više natjecanja.

Studenti su odgovorili da je njih 40% sudjelovalo na 1-5 natjecanja, 13,3% na 6-10 natjecanja, 26,7% na 11-20 natjecanja i 20% na 20 ili više natjecanja.

Nastavnici su odgovorili da je njih 65,5% sudjelovalo na 1-10 natjecanja, 24,1% nastavnika je sudjelovalo na 11-20 natjecanja i 3,4% nastavnika je sudjelovalo na 21-30 natjecanja. Ovim rezultatima možemo primijetiti da je jako malo ispitanika sudjelovalo na više od 20 natjecanja.

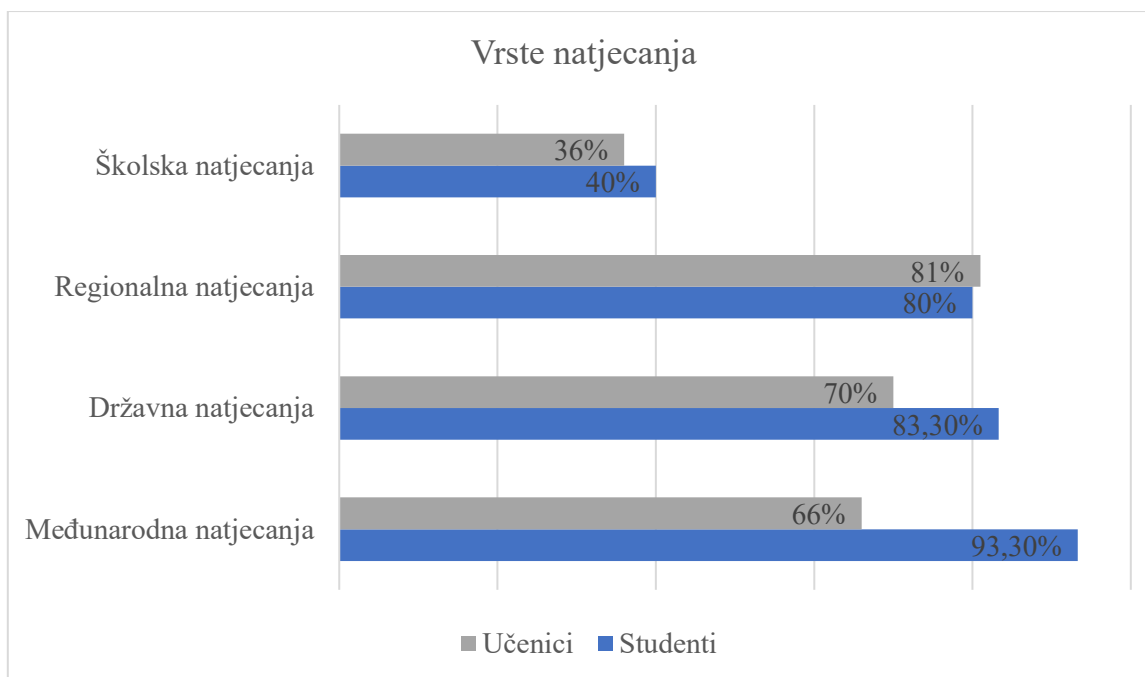
Na pitanje "Koliko nagrada na glazbenim natjecanjima ste do sada osvojili?" učenici su odgovorili da njih 7,4% nije osvojilo nagradu, 22,2% je osvojilo 1-2, 18,5% je osvojilo 3-4 i 51,9% je osvojilo 5 ili više nagrada.

Studenti su odgovorili da je njih 36,7% osvojilo 1-5 nagrade, 20% je osvojilo 6-10, 23,3% je osvojilo 11-15 i 20% studenata je osvojilo 16 ili više nagrada.

Nastavnici su odgovorili da je njih 70% osvojilo 1-10 nagrada, 13,3% je osvojilo 11-20 nagrada, 3,3% je osvojilo 21-30 nagrada i 3,3% je osvojilo 31-40 nagrada. Rezultatima ovih pitanja možemo zaključiti da je jako malo ispitanika sudjelovalo na više od 10 natjecanja te osvojilo više od 10 nagrada što i nije dobar rezultat kojem smo se nadali.

Ispitanike smo pitali na kakvim vrstama natjecanju su sudjelovali. Učenici su odgovorili da je njih 36% sudjelovalo na školskim natjecanjima, 81% na regionalnim natjecanjima, 70% na državnim natjecanjima i 66% na međunarodnim natjecanjima.

Studenti su odgovorili da je njih 40% sudjelovalo na školskim natjecanjima, 80% na regionalnim natjecanjima, 83,3% na državnim natjecanjima i 93,3% na međunarodnim natjecanjima. U grafikonu 6 smo prikazali vrste natjecanja na kojima su sudjelovali učenici i studenti. Možemo primijetiti da većina učenika sudjeluje na regionalnim i državnim natjecanjima dok većina studenata preferira međunarodna natjecanja.

Grafikon 2: vrste natjecanja

Na natjecanju je moguće nastupiti u više vrsta sastava. Na pitanje “Na natjecanju ste nastupili kao:“ učenici su odgovorili da je njih 92,3% nastupilo kao solist, 65,4% kao član komornog sastava, 15,4% u orkestru i 3,8% u zboru. Studenti su odgovorili da je njih 96,7% nastupilo kao solist, 56,7% kao član komornog sastava, 23,3% u orkestru i također u zboru.

Ispitanike smo pitali osjećaju li da na natjecanju imaju više samopouzdanja u skupnom muziciranju ili kao solist. Učenici su odgovorili da se njih 51,9% osjeća bolje u skupnom muziciranju, 14,8% se osjeća bolje kao solist i trećina ispitanika se osjeća jednako.

Studenti su odgovorili da se njih 23,3% osjeća bolje kao solist, 43,3% se osjeća bolje u skupnom muziciranju, 30% se osjeća jednako te slobodnim odgovorom jedan ispitanik navodi da se nikako ne osjeća dobro. Rezultatima ovih pitanja možemo zaključiti da se većina ispitanika bolje osjeća kada nastupa u nekoj vrsti skupnog muziciranja nego u solističkom izdanju nastupa.

Ispitanike smo također tražili da navedu neka od natjecanja na kojima su do sada sudjelovali. Učenici su naveli sljedeća natjecanja: *HDGPP, Woodwind&Brass, Davorin Jenko, Daleki akordi, Ohrid Pearls, Školsko natjecanje učenika glazbene škole Pregrada, Pamusflow, Jurica Murai, Mladi virtuozi i Sonus Križevci.*

Studenti su naveli sljedeća natjecanja: *HDGPP, Woodwind&Brass, Davorin Jenko, Papandopulo, Daleki akordi, TEMSIG, Svirel, Državno takmičenje Crna Gora, Polyhymnia*

Skoplje, Piano talents Milano, Nikolai Rubinstein Pariz, Porečki tirando con pizzicato, LIONS club natjecanje, Rudolf Matz, Mladi virtuozi, Talents for Europe, Glasbena čipka iz Idrije, Lav Mirski, Schneider-Tranavsky, Lazar Jovanović, Bistrički zvukolik, Saxistra, Poreč fest, Quercus, Stevan Mokranjec, Orhidski biseri, Anton Eberst, Montreux Choral festival, Sonus, Jurica Murai, Koroško natjecanje i Josip Nohta.

Neka od natjecanja na kojima su nastavnici sudjelovali su: *HDGPP, Zlatne stepenice Valjevo, Eurostrings, Natjecanje mladih pijanista Zlatko Grgošević, Mladi Virtuozi, Gorizia međunarodno natjecanje, 21st Century Art, Lions Grand Prix, Natjecanje Ferdo Livadić, Darko Lukić, Međunarodno natjecanje saksofona u Novoj Gorici, Vinko Lesić, Školsko natjecanje Vatroslav Lisinski Zagreb, Woodwind & Brass, Orhidski Biseri, Josip Nohta, Boris Papandopulo, Gradus ad Parnasum, Sonus, Epta, Jurica Murai, Rogaška, Radlje, San Donna di Piave, Smederevo, Young Prague, Harmonikaško natjecanje u Puli...*

5.4.1.2. Pravednost ocjenjivanja

Ispitanike smo pitali smatraju li da na nekom natjecanju nisu bili pošteno ocijenjeni. Učenici su odgovorili da njih 55,6% nije bilo pošteno ocijenjeno, a 44,4% da su bili pošteno ocijenjeni. Povezano s prethodnim pitanjem, 40% učenika tvrdi da je odsviralo bolje nego što je ocijenjeno, 12% tvrdi da je odsviralo lošije nego što je ocijenjeno, 44% tvrdi da su drugi kandidati dobili bolju ocjenu nego što zaslužuju, 8% tvrdi da su drugi kandidati dobili lošiju ocjenu nego što zaslužuju te 40% tvrdi da je pravedno ocijenjeno.

Studenti su odgovorili da njih 30% tvrdi da im se to desilo na više natjecanja, 23,3% tvrdi da im se desilo na jednom natjecanju, 36,7% tvrdi da je sve bilo u redu. Jedan ispitanik slobodnim odgovorom navodi da je zbog takvog skandala član ocjenjivačkog suda izgubio pravo da više ikada bude u ocjenjivačkom sudu. 53,8% studenata tvrdi da je odsviralo bolje nego što je ocijenjeno, 15,4% tvrdi da je odsviralo lošije nego što je ocijenjeno, 42,3% tvrdi da su drugi kandidati dobili bolju ocjenu nego što zaslužuju, 7,7% tvrdi da su drugi kandidati dobili lošiju ocjenu nego što zaslužuju 11,5% ne može procijeniti te 30,8% smatra da je pravedno ocijenjeno. Slobodnim odgovorom jedan ispitanik navodi da je odsvirao jako dobro, ali da je natjecanje bilo namješteno.

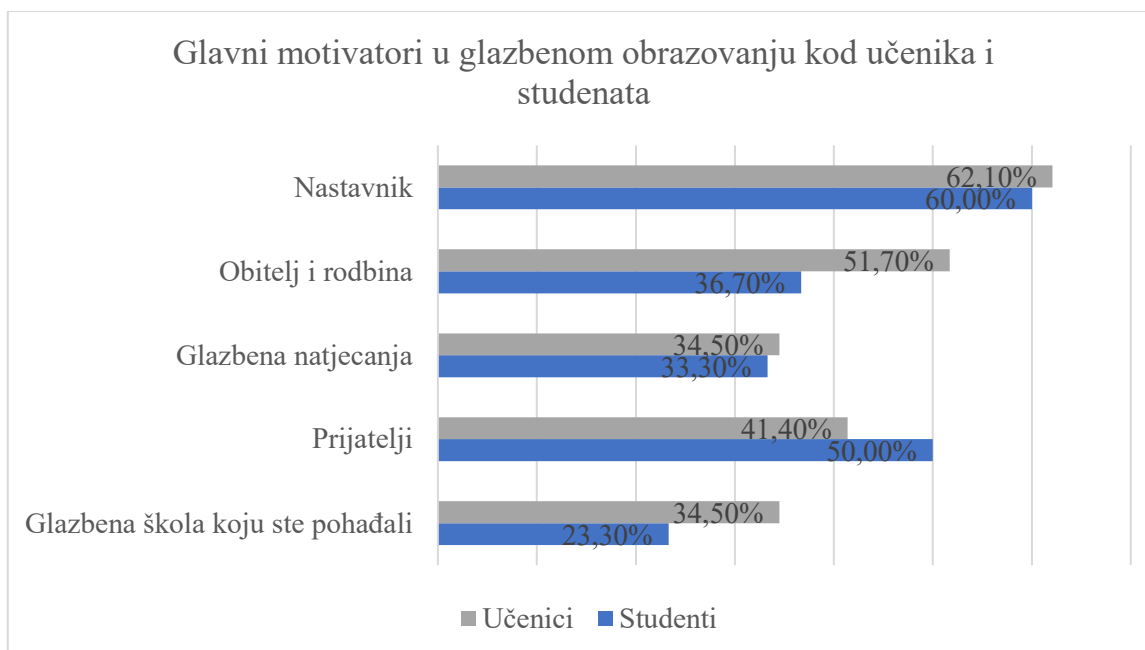
Nastavnici su odgovorili da njih 32,1% tvrdi da nisu bili pošteno ocijenjeni na natjecanjima, a 67,9% da su bili pošteno ocijenjeni na natjecanjima. Također smo ih pitali na koji način misle da se to desilo. Ispitanici su odgovorili da 35% njih smatra da je odsviralo bolje nego što je ocijenjeno, 10% smatra da je odsviralo lošije nego što je ocijenjeno, 25% smatra da su drugi kandidati dobili bolju ocjenu nego što zaslužuju, 10% smatra da su dobili lošiju ocjenu nego što zaslužuju i 25% ne može procijeniti. U rezultatima ovog pitanja možemo vidjeti da su ispitanici u većini slučajeva pošteno ocjenjivani na natjecanjima, ali nažalost postoji i trenuci kada ocjenjivački sud nije pošteno radio svoj posao te neki ispitanici smatraju da su natjecanja bila namještena.

5.4.1.3. Motivacija

U anketi se kroz pitanja ispitanike tražilo da iznesu koji su njihovi glavni motivatori u glazbenom obrazovanju. U pitanju “Koji su glavni motivatori u Vašem glazbenom obrazovanju?” Ponuđeni odgovori su bili: nastavnik, roditelji i obitelj, glazbena natjecanja, prijatelji i glazbena škola koju pohađate. Pitanje je imalo opciju slobodnog odgovora u slučaju da ispitanik ima neke druge motivatore u glazbenom obrazovanju.

Učenici su odgovorili da njih 62,1% motivira nastavnik, 51,7% motivira roditelj i obitelj, 34,5% motiviraju glazbena natjecanja, 41,4% motiviraju prijatelji i 34,5% motivira glazbena škola. U slobodnom odgovoru se ispitanici u manjem broju navode da ih motivira ostalo, koncert ili on sam, ljubav za glazbu, upis na akademiju te jedan ispitanik navodi da ga glazba ne motivira te mrzi glazbenu školu koju mora pohađati zbog roditelja.

Studenti su odgovorili da njih 60% motivira nastavnik, 36,7% motivira obitelj i rodbina, trećinu ispitanika motiviraju glazbena natjecanja, 50% motivira prijatelji i 23,3% motivira škola. U slobodnom odgovoru u manjem broju navode da ih motivira ostalo, motiviraju sami sebe, motivira ih korepeticija, ljubav prema glazbi, unutarnji cilj i ispunjenje vlastitih potencijala, i stvaranja glazbe općenito te prenašanje znanje na druge. U grafikonu 2 smo prikazali što motivira učenike i studente. Možemo primijetiti da je glavni motivator u većini slučajeva nastavnik.

Grafikon 3: glavni motivatoru u glazbenom obrazovanju

Podrazumijeva se da studenti žele biti profesionalni glazbenici te su pred ciljem postizanja profesionalnog statusa glazbenika. Nastavnici imaju status profesionalnog glazbenika pa smo samo učenike pitali žele li se profesionalno baviti glazbom. Učenici su odgovorili da se njih 55,2% želi profesionalno baviti glazbom, 37,9% ne želi profesionalno baviti glazbom, a 6,9% učenika nije sigurno.

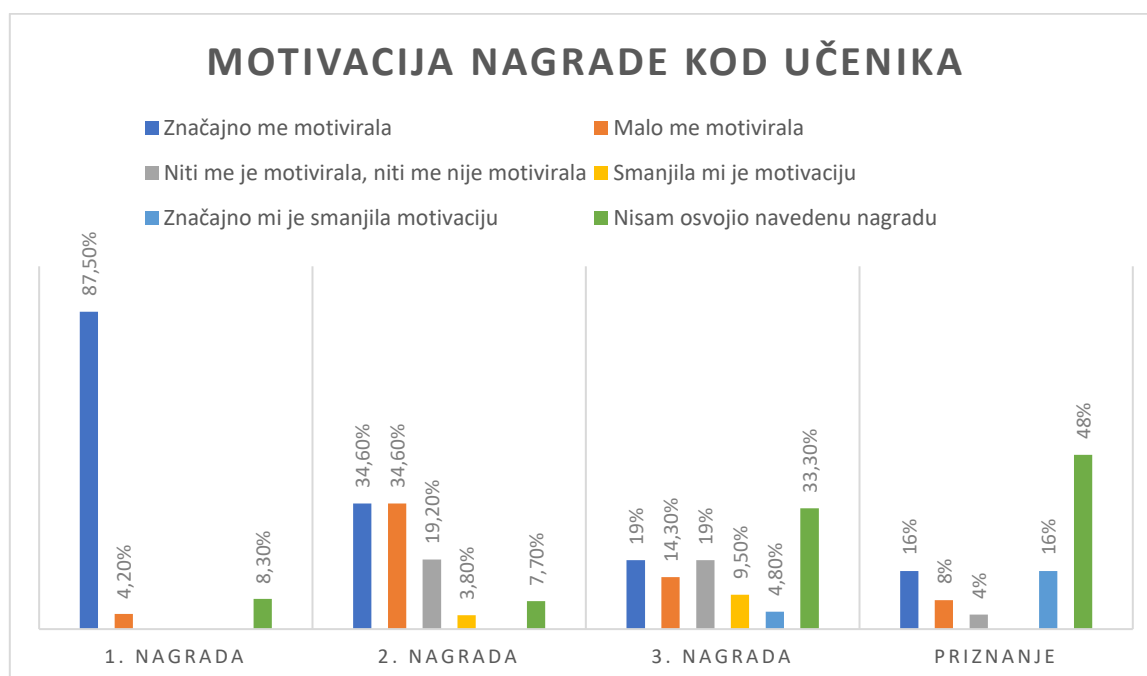
Ispitanike smo pitali kako su ih osvojene nagrade motivirale za danji rad i napredak. Učenici su odgovorili da je prva nagrada značajno motivirala njih 87,5%, 4,2% je malo je motivirala te 8,3% učenika nije osvojilo navedenu nagradu. Druga nagrada je značajno motivirala 34,6% učenika, 34,6% je malo je motivirala, 19,2% daje neutralni odgovor, 3,8% je smanjila motivaciju te 7,7% učenika navodi da nije osvojilo ovu nagradu. Treća nagrada je značajno motivirala 19% učenika, 14,3% je malo motivirala, 19% daje neutralni odgovor, 9,5% je smanjila motivaciju, 4,8% je značajno smanjila motivaciju i trećina učenika navodi da nije osvojilo ovu nagradu. Za priznanje učenici su odgovorili da ih je 16% značajno motiviralo, 8% malo motiviralo, 4% daje neutralni odgovor, 16% značajno smanjilo motivaciju i 48% učenika navodi da nije osvojilo priznanje.

Studenti navode da je prva nagrada značajno motivirala 79,3% studenata, 6,9% malo motivirala, 10,3% daje neutralni odgovor i 3,4% studenata navodi da mu je značajno smanjila motivaciju. Druga nagrada je značajno motivirala 53,3% studenata, 30% je malo motivirala, 6,6% daje neutralni odgovor i 10% studenata je smanjila motivaciju. Treća nagrada je značajno

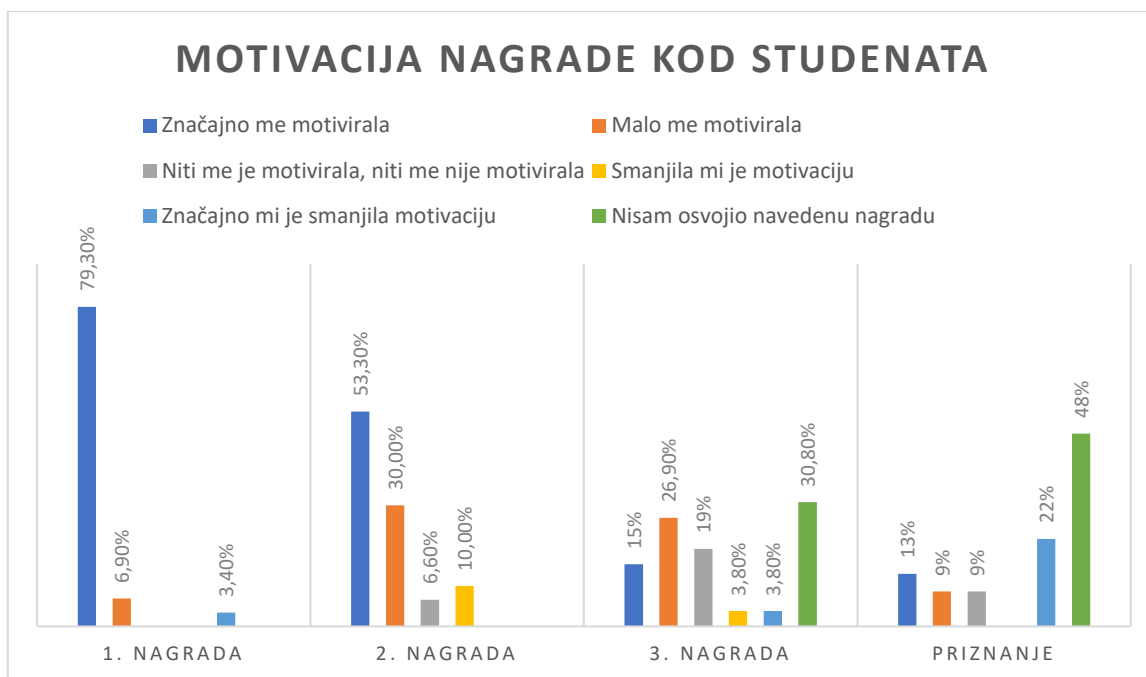
motivirala 15,4% studenata, 26,9% ih je malo motivirala, 19,2% daje neutralni odgovor, je smanjila motivaciju, 3,8% značajno smanjila motivaciju i 30,8% studenata navodi da nije osvojilo ovu nagradu. Priznanje je značajno motiviralo 13% studenata, 8,7% navodi da ih je malo motivirala, 8,7% daje neutralni odgovor, 21,7% navodi da im je značajno smanjila motivaciju i 47,8% studenata navodi da nije osvojilo priznanje.

Nastavnici su odgovorili da je prva nagrada značajno motivirala njih 66,7%, malo je motivirala 14,8% nastavnika, 14,8% daje neutralni odgovor te 3,7% nastavnika nije osvojilo navedenu nagradu. Druga nagrada je značajno motivirala 41,7% nastavnika, 25% je malo motivirala, 20,8% daje neutralni odgovor te 8,3% nastavnika navodi da nije osvojilo ovu nagradu. Treća nagrada je značajno motivirala 28,6% nastavnika, 19% ih je malo motivirala, 28,6% daje neutralni odgovor, 9,5% je smanjila motivaciju te 14,3% nastavnika navodi da nije osvojilo ovu nagradu. Za priznanje su nastavnici odgovorili da ih je 14,3% značajno motiviralo, 21,4% malo motiviralo, 35,7% daje neutralni odgovor, 7,1% značajno smanjilo motivaciju i 21,4% nastavnika navodi da nije osvojilo priznanje.

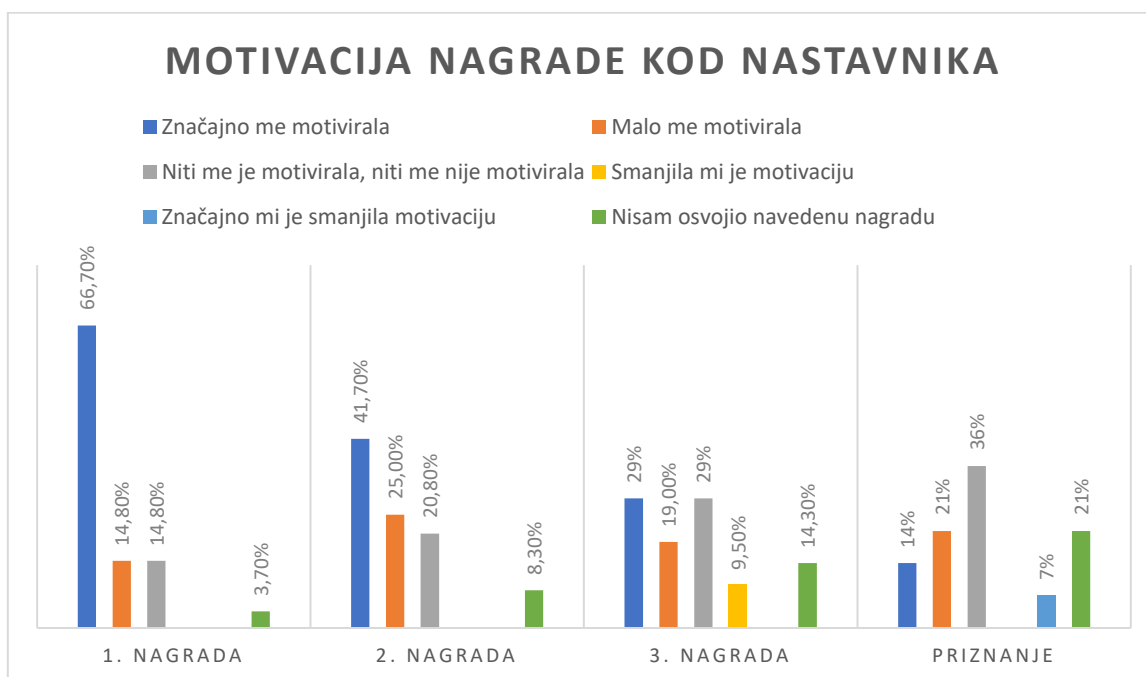
U grafikonu 3,4 i 5 smo prikazali kako je koja nagrada motivirala učenike, studente i nastavnike za danji rad i napredak. Možemo primijetiti da razina motivacije pada s nižom nagradom te da većina ispitanika nije osvojilo niže nagrade ili priznanje.

Grafikon 4: motivacija osvojene nagrade kod učenika

Grafikon 5: motivacija osvojene nagrade kod studenata

Grafikon 6: motivacija osvojene nagrade kod nastavnika

5.4.1.4. Utjecaj uspjeha i neuspjeha na natjecanju na samopouzdanje ispitanika

Ispitanike smo pitali jesu li uspjesi na natjecanjima utjecali na njihovo samopouzdanje na javnim nastupima. Učenici su odgovorili s 85,2% pozitivnih i 11,1% negativnih odgovora. Ispitanici su također morali opisati svoje iskustvo sa slobodnim odgovorom. Ovo su neki od odgovora ispitanika učenika: “Nakon nastupa na natjecanjima se osjećam sigurnije i opuštenije na javnim natjecanjima.”; “Prije bilo kojeg nastupa imam jednako veliku tremu bez obzira sviram li na natjecanju, na produkciji u glazbenoj školi ili na ulici. Moje samopouzdanje se najviše diglo od kada sam počeo svirati na ulici.”; “Dali su mi objektivnu potvrdu o kvaliteti moga sviranja.”; “Da, jer se u sebi smirujem i ne želim misliti na nagradu.”; “Sigurniji sam pred publikom”; “Prije me bilo sram ali sad više nije.”; “Puno se lakše nosim s tremom radi natjecanja i nastupanja pred komisijom.”; “Osjećala sam se puno sigurnije u note kada sam svirala na koncertu. Kao da sam više vježbala.”; “Nekada bolje sviram kada imam tremu. Najviše treme imam na natjecanju.”

Studenti su odgovorili s 76,7% pozitivnih i 16,7% negativnih odgovora. Ispitanici su također morali objasniti ovo pitanje sa slobodnim odgovorom. Ovo su neki od odgovora ispitanika studenata: “Povećalo mi je samopouzdanje i mirnoću”; “Nagrada često donosi samopouzdanje, ali i potvrdu o uspješnom radu”; “Natjecanje mi je pomoglo oko samopouzdanja jer sam bio sigurniji da ću dobro odsvirati.”; “...Nastupanje pred drugima općenito nosi efekt straha od drugih/samoga sebe. Što očekuju drugi ili sama osoba od sebe. Kao i svaki zanat može se smanjiti praksom-više nastupa da se osoba navikne na osjećaj nastupanja i brisanja očekivanja, svojih ili tuđih u tom trenutku, jer ne ideš samo da "pobijediš", nego da podijeliš ono što imaš u sebi s publikom. Natjecanje treba shvatiti kao još jedan nastup/koncert. Nagrada je bonus za trud i nastup...”; “Kad osvojiš npr. 1 nagradu, naravno da je super jer se osjećaš kao da nešto vrijediš i neko vrijeme te drži pozitivan stav prema svirci, svome radu, ideji i svemu... ali onda se nađe ta jedna osoba koja ti ukrade svu tvoju autentičnost i općenito sruši svu vjeru koju imaš u svoje sposobnosti i iznova sumnjaš u sebe i zaista ti krene ne ići dobro... barem sam osobno ovo proživljavala a vjerujem i neki drugi ljudi”; “Uspjesi na natjecanju popravili su mi samopouzdanje jer često sumnjam u sebe, a uspjeh dokazuje da drugi (u ovom slučaju stručni žiri) ipak prepoznaju moj trud i talent.”; “Ako je bila dobra izvedba pred komisijom, nema razloga da bude loša bez komisije”; “Svaki javni nastup je skok u nepoznato, nekad više, a nekad manje dobro, ovisno o mnogo faktora toga dana.”

Komentari na ovo pitanje su uglavnom pozitivni te smo rezultatima saznali da uspjesi stvarno pozitivno utječu na samopouzdanje na javnim nastupima.

Ispitanike smo također pitali jesu li neuspjesi na natjecanjima utjecali na njihovo samopouzdanje na javnim nastupima. Učenici su odgovorili s 48,1% pozitivnih i 44,4% negativnih odgovora. Ispitanici su također morali opisati svoje iskustvo sa slobodnim odgovorom. Ovo su neki od odgovora ispitanika učenika: "Motivirali su me da više vježbam i napredujemo."; "...Nakon neuspjeha na natjecanju se osjećam kao da kolege (većinom prijatelji) na natjecanju za mene misle da sam lijen te da zbog svoje lijenosti nisam postigao bolju nagradu. Osim toga neuspjeh na natjecanju je "pokazatelj", koji ne mora biti uvijek točan, da više nisam toliko dobar kao svoje kolege te u toj "tuzi" lošije mislim o sebi i svojem sviranju..."; "Nakon loših nastupa ili natjecanja često bi dolazilo do osjećaja veće anksioznosti prije idućeg nastupa"; "Jer sam drugi put htio odsvirati bolje, sa što manje pogrešaka."; "Kada sam loše odsvirao osjećao sam se loše par dana."

Studenti su odgovorili s 36,7% pozitivnih i 60% negativnih odgovora. Ispitanici su također morali opisati svoje iskustvo sa slobodnim odgovorom. Ovo su neki od odgovora ispitanika studenata: "Loš rezultat donosi manjak samopouzdanja, motivacije za daljnji rad, volje za instrumentom."; "Neuspjesi nisu utjecali baš puno jer u većini slučajeva se nije radilo o lošem sviranju nego o politici zbog koje su drugi natjecatelji pobijedili."; "Nikada nisam doživjela velike neuspjehe na natjecanjima, no uglavnom su me neke 'neočekivane' nagrade samo motivirale da budem još bolja."; "Loše su utjecali na moje samopouzdanje jer nakon njih počnem razmišljati jesam li dovoljno sposobna i mogu li uopće ostvariti svoje ciljeve i očekivanja."; "Nisam imala prevelike neuspjehe. Opet, nastup je iskustvo i kakva god nagrada bila, osjećaj sigurnosti koji kasnije utječe na sam nastup u toj mjeri da se ne javlja trema ili neki strah."; "Svaki nastup donosi neko iskustvo, čak i ako se ne osvoji nagrada."; "Kada ne bih dobro prošla na natjecanju, bilo bi mi puno teže izaći idući put pred publiku jer sam imala osjećaj da će me svi osuđivati."; "Bila sam nezadovoljna svojim uspjehom i smatrala sam da ne sviram dobro te da će još neko vrijeme biti loše izvedbe."; "Neuspjeh je sastavnica svakog uspjeha i bitno je onda težiti što boljem sviranju. Mene osobno, neuspjeh na nekom natjecanju dodatno motivira da budem još bolja."

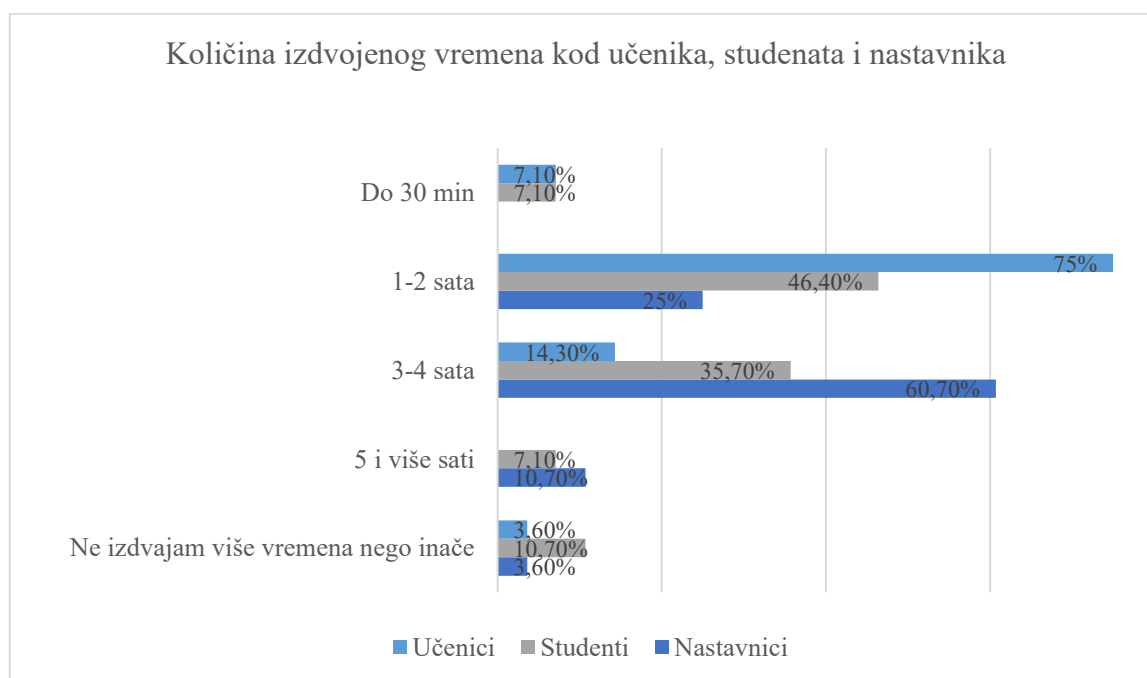
5.4.1.5. Pripreme za natjecanje

Ispitanike smo pitali odvajaju li više vremena kada se pripremaju za natjecanje te koliko u prosjeku vremena više. Učenici su odgovorili da njih 96,4% odvaja više vremena, a 3,6% ne odvaja više vremena. . Učenici navode da njih 7,1% odvaja do 30 minuta, 60,7% odvaja sat vremena više, 14,4% odvaja dva sata, 14,4% odvaja više od dva sata i 3,6% ispitanik navodi da ne odvaja više vremena.

Studenti su odgovorili da njih 83,3% odvaja više vremena, a 16,7% ne odvaja više vremena. Studenti navode da njih 7,1% odvaja do 30 minuta više, 46,4% odvaja 1-2 sata više, 35,7% odvaja 3-4 sata više, 7,1% odvaja 5 ili više sati te ih 10,7% navodi da ne izdvajaju više vremena.

Nastavnici su odgovorili da je njima 50 % trebalo 2-5 mjeseci da se pripreme za natjecanje, 42,9% im je trebalo 6-9 mjeseci, te u manjem broju slobodnim odgovorom navode da vrijeme pripreme može ovisiti o težini kategorije na natjecanju. Na pitanje o odvajanju više sati dnevno za vježbanje, nastavnici su odgovorili da je njih 25% odvojilo 1-2 sata više, 60,7% 3-4 sata više, 10,7% 5 ili više sati te 3,6% navodi da nije vježbalo više.

U grafikonu 4 možemo primijetiti da većina ispitanika odvaja oko sat vremena više nego inače za vježbanje kod priprema za natjecanje. Nastavnici su doduše odgovorili da većina njih odvaja 3-4 sata više.

Grafikon 7: količina dodatnog izdvojenog vremena za pripreme za natjecanje

Ispitanike smo također pitali stvaraju li im pripreme za glazbena natjecanja stres ili nelagodu. 67,9% učenika odgovara da im stvaraju, 21,4% odgovara da ne stvaraju te 10,8% odgovara da im ponekad stvaraju stres. Također smo ih pitali kako taj stres utječe na njih i njihov napredak u glazbi. 23,1% učenika navodi da utječe pozitivno, 3,8% navodi da utječe negativno, 50% da utječe pozitivno i negativno te 23,1% učenika navodi da ne utječe na njihov napredak.

Studenti odgovaraju da njima 63,3% stvaraju stres, 16,7% ne stvaraju stres, 16,6% ponekad stvaraju stres. Slobodnim odgovorom jedan ispitanik navodi da šest noći prije natjecanja nije spavao. Vezano uz utjecaj stresa na njih i njihov napredak, studenti navode da njih 21,4% utječe pozitivno, 7,1% utječe negativno, 50% utječe pozitivno i negativno te 17,9% navodi da ne utječe na njih.

5.4.1.6. Usporedba s drugim natjecateljima

U sljedeća dva pitanja zanimalo nas je slušaju li ispitanici izvedbe drugih natjecatelja na natjecanjima i uspoređuju li svoju izvedbu s njihovom. Na prvo pitanje učenici su odgovorili da njih 85,7% sluša druge natjecatelje a 14,3% ne sluša druge natjecatelje. Na drugo pitanje učenici su odgovorili da se njih 85,7% uspoređuje, a 14,3% ne uspoređuje s drugim natjecateljima.

Studenti su na prvo pitanje odgovorili da njih 66,7% sluša druge natjecatelje a trećina studenata odgovara da ne sluša druge natjecatelje. Na drugo pitanje studenti su odgovorili da se njih 86,7% uspoređuje, a 13,3% ne uspoređuje s drugim natjecateljima.

Također smo ih pitali misle li da natjecanju i uspoređivanje uspjeha s drugima potiče njihov napredak u glazbi. Učenici su odgovorili da njih 78,6 % misli da potiče, a 17,9% ne misli da potiče. Ispitanici su također morali objasniti ovo pitanje sa slobodnim odgovorom. Ovo su neki od odgovora učenika: “Mogu napredovati slušajući svoje kolege, a ne samo profesore. Mislim da mi to u nekim situacijama može još više koristiti.“; “Uspoređivanje s nekim je dobar pokazatelj na kojoj si razini trenutno te ako si na nižoj razini od nekog tko je na višoj, to daje dobru motivaciju da budeš bolji od te osobe. Nekad se uspoređivanje pretvori u neugodne situacije što ne volim no ako se iskoristi dobro, dobro je za motivaciju.“; “Smatrati da je saksofonistički svijet dosta pozitivan i kolegijalan te da potičemo i bodrimo jedni druge naprijed.“; “Ne zanimaju me drugi, gledam samo na sebe.“; “Svatko ima svoj stil sviranja i

svatko je različit, tako da iako se na natjecanju uspoređujemo s drugima svatko će glazbu izvoditi kako se njemu sviđa bez obzira na to što možda čuje na natjecanju.“; “Kada sam slušala svoje prijatelje, u sebi sam mislila što bi oni mogli popraviti ili što bih ja mogla uzeti od njih.“; “Nekada drugi natjecatelji zvuče bolje od mene pa pokušavam biti kao oni.“

Studenti su na ovo pitanje odgovorili da njih 56,7% misli da potiče, a 36,7% ne misli da potiče. Također su morali objasniti ovo pitanje sa slobodnim odgovorom. Ovo su neki od njihovih odgovora: “Mislim da je dobro doživljavati ostale kao pozitivnu konkurenciju koja nas potiče da budemo bolji, a ne da smisao natjecanja bude isključivo biti bolji od ostalih jer to često dovede do kontraefekta i lošeg nastupa.“; “Odlično je slušati kolege, pratiti svoj i tuđi napredak, ali uspoređivanje s drugima ne donosi nikakav intrinzični poticaj za rad.“; “Netko je možda bolje izveo skladbu koju sam svirala ili ću svirati, te mi daje dodatno mjesto za rješavanje nekih problema ili boljeg fraziranja.“; “Dobro je vidjeti i poslušati stvari iz druge perspektive i čuti kako netko izvodi skladbu, ali nikad ne treba uspoređivati sebe s drugima u potpunosti. U redu je razmotriti neke tehničke aspekte izvođenja glazbe i možda nam to može biti poticaj da napredujemo.“; “Smatram da se ne trebamo uspoređivati s drugima, nego da trebamo raditi na sebi.“; “Mislim da izlazak na natjecanje svakako potiče napredak u glazbi, ali ne i samo uspoređivanje s drugima ako je u smislu “On je bolji od mene, ja ne valjam”.“; “Smatram da uspoređivanje s drugima nema smisla jer nismo svi prošli iste stvari i nemamo svi iste uvjete za rad, niti jednake sposobnosti. Mislim da je jedina usporedba koja dolazi u obzir usporedba sebe sada i nekada, koliko smo napredovali.“; “Jedan od bitnih motivatora je povezan s natjecateljskim duhom, dodatno nas potiče da budemo bolji.“; “Slušanjem drugih kandidata uspoređujem svoje nedostatke s njihovim prednostima te pretvaram svoje nedostatke u prednosti.“; “Kad se čuje ostale natjecatelje, može se razaznati na tuđim greškama/uspjesima što se može poboljšati ili drugačije izvesti.

5.4.1.7. Iskustva s natjecanja

Ispitanike smo pitali jesu li se ikada osjećali prisiljeni sudjelovati na nekom natjecanju od strane neke druge osobe (nastavnik, roditelj, prijatelj...), odnosno da nisu sudjelovali svojom voljom te da nam ukratko opišu to iskustvo.

Neki od odgovora učenika: “Nisam, ali znam taj osjećaj.“; “Da, nije ugodno prisustvovati nekom određenom natjecanju ako znate da niste dosegli taj nivo.“; “Nekada mi se stvarno nije

dalo ići na natjecanje ali sam morao zato što je to kao neka tradicija svake godine ići na natjecanje, i drago mi je da sam išao.“; “Ponekad su svi oko mene bili malo naporni, ali nije mi previše smetalo.

Neki od odgovora studenata: “Nisam.“; “Da. Uvijek se isplatilo i bilo je pozitivno iskustvo.“; “Natjecanje HDGPP komorni sastavi. Violončelo i ja (klavir). Bilo je užasno naporno i nije nam se dalo odrađivati probe, ali to je na kraju rezultiralo prvom regionalnom i drugom državnim nagradom (97.52) što je jako visoko jer je 98 granica za prvu državnu nagradu. Uglavnom duo nam uopće nije funkcionirao do noć prije kad smo zagrijali naše stolice za instrumentima.“; “Nisam se osjećala prisiljenom.“; “Skoro sva natjecanja u Glazbenoj školi su bila volja moga profesora, ali sam ja to prihvatio kao nešto normalno i nisam vidio nikakav problem u tome.“; “Nikad se nisam osjećala prisiljeno, zapravo sam voljela imati to putovanje s profesorom i mojim prijateljima. Grozno je samo pred izlazak na pozornicu, večer i pogotovo jutro prije.“; “Uvijek sam volio sudjelovati na natjecanjima i bilo kakvo pogurivanje od strane roditelja ili nastavnika mi nikada nije smetalo.“

5.4.1.8. Mišljenje o glazbenim natjecanjima

Ispitanike smo pitali kakvo je njihovo mišljenje o glazbenim natjecanjima na kojima su do sada nastupili i misle li da bi se nešto trebalo promijeniti.

Neki od odgovora učenika: “Smatram da su nepravde česte i da se previše gleda tko od kud dolazi, tko mu je obitelj, tko mu je profesor... i to sve utječe na ocjenu.“; “Mislim da se ništa ne mora mijenjati.“; “Odlična su za smanjivanje treme, no na njih se ne treba gledati samo zbog nagrada i uspjeha već zbog sebe.“; “Mislim da nema spasa u promijeni, lijepo je pobijediti i osvojiti određeni iznos ili neke nagrade, no ako se to ne dogodi, do vrha ćemo doći samo ako gledamo prema gore a ne prema dnu.. Na natjecanjima bez takvog pogleda možemo jako loše utjecati na sebe i svoj razum a i budućnost.“; “U globalu sam zadovoljna s natjecanjima ali moram priznati da mi se ne sviđa što neka djeca imaju privilegije jer su iz gradskih škola ili si je žiri dobar s njihovim profesorima.“; “Moje mišljenje je da su natjecanja više da se upoznaš s novim kolegama glazbenicima i profesorima, da vidiš gdje stojiš sa svojim sviranjem prema mišljenju komisije i njihovim preferencijama kod sviranja. Te da prihvatiš kritiku drugih kako bi napredovao.“; “Jednom sam duže čekao svoj red i sve je dosta kasnilo pa sam bio malo

nervozan, ali inače ok.“; “Nagrade bi mogle biti malo bolje i natjecanja bi mogla ponuditi hranu i piće kako je HDGPP to počeo raditi u Jastrebarskom sa sendvičima i vodom.“

Neki od odgovora studenata: “Natjecanja su dobra stvar za povremeno dizanje ljestvice u kvaliteti rada jer se tada glazbenik ipak dodatno posvećuje sebi i svom vježbanju, ali bi definitivno trebalo paziti na biranje objektivne komisije za natjecanja i pogotovo kad su snimke u pitanju, paziti na akustičke uvjete u kojima su se određene snimke napravile.“; “Glazbena natjecanja su odlična motivacija prije natjecanja - u smislu moraš nešto uspješno savladati do određenog roka, ali često negativno utječu na motivaciju i rad nakon natjecanja, često uzrokujući veće pauze od vježbanja zbog nezadovoljstva i gubitka motivacije. Vjerujem da bi komisije na natjecanju trebale biti veće, a bodovi pojedinačnog člana komisije transparentni uz moguće konzultacije kako bismo znali na čemu raditi.“; “Uglavnom ne vidim veliki smisao u glazbenim natjecanjima jer komisija ocjenjuje robotizam, a ne muzikalnost i umjetnički pristup pojedinom djelu jer je nemoguće ocijeniti umjetničku izvedbu odnosno ne postoji jedan način izvedbe koji može udovoljiti svim članovima komisije. Također smatram da bi trebali zabraniti studentima čiji su profesori u komisiji da nastupaju na tom natjecanju.“; “Više - manje su korektna, ali definitivno se po njima ne može ništa procijeniti osim tko brže svira i tko se više vrti za klavirom.“; “U globalu sam zadovoljna natjecanjima na kojima sam sudjelovala i njihovim pravilima. Eventualno me znalo zasmetati kad bi u žiriju za jedan instrument, npr. na međunarodnim natjecanjima, bio žiri sastavljen od profesora različitih instrumenata.“; “Da, promijeniti bi se trebao sustav nagrađivanja i ocjenjivanja u mlađim kategorijama - manje striktno ocjenjivanje i bolji izbor repertoara na dotičnim natjecanjima.“; “Mislim da na pojedinim natjecanjima većih raspona (pogotovo međunarodna natjecanja) često dolazi do 'namještanja' natjecanja, u smislu da profesori u žiriju 'guraju' svoje studente i svojim glasom im daju nagrade iako je bilo i boljih natjecatelja. Zbog toga mislim da bi se na natjecanjima trebalo zabraniti da studenti članova žirija sudjeluju na tim natjecanjima, ili da barem njihovi profesori nemaju pravo glasa u odlukama.“; “Smatram da bi se dosta toga moglo promijeniti. Kao prvo organizacija na nekim natjecanjima bi mogla biti bolja. Kotizacije natjecanja su jako velike i smatram da bi natjecanja trebala na svoj trošak organizirati natjecatelj dan po nekim prirodnim ljudskim standardima (doručak, ručak, večera, a i boca vode je nekad dovoljna...) Nagrade bi također mogle biti malo bolje. Natjecatelj izdvaja jako puno vremena za natjecanje za koje se sprema pa bi on sam volio dobiti nešto nazad.“; “Glazbena natjecanja nisu kao sportska. Ona mogu djecu uništiti u umjetničkom smislu, odnosno ukalupiti/uokviriti u

određenom smjeru. Ima puno iznimki naravno. Mislim da bi trebalo promijeniti način ocjenjivanja i gledanja nastupa na natjecanjima od trenutnog.“

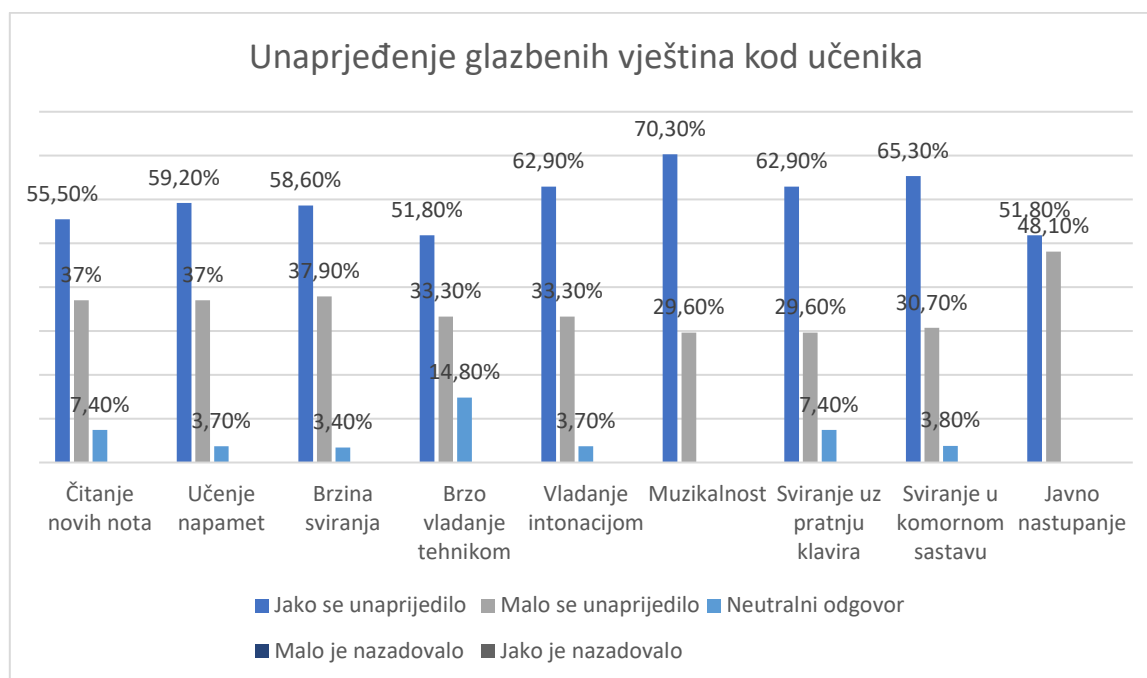
Neki od odgovora nastavnika: “Mislim da su glazbena natjecanja bez veze te bih više volio da se rade kakvi festivali glazbenih gostovanja.“; “Smatram da bi trebalo promijeniti ocjenjivački sud“; “Postoji velik broj natjecanja s različitim razinom zahtjevnosti u osvajanju nagrade, što smatram pozitivnim jer se može prilagoditi odabir prema učenikovoju trenutnoj razini te time utjecati da natjecanje djetetu bude pozitivno iskustvo i djeluje motivirajući. Natjecanja smatram samo kao sredstvo u učenju, nipošto nisu sama po sebi cilj. Mislim da je važno za učenike koji pokazuju veći interes i sposobnosti da procijene svoju razinu u usporedbi s drugim učenicima sličnih ambicija kako bi bili motiviraniji za rad.“; “ Natjecanja imaju svoja pravila s kojima su natjecatelji i mentori upoznati, pa ako ne odgovaraju ne treba ići na ta natjecanja. Samim nastupom pristaje se da vas ocjenjivački sud ocijeni pa ne treba biti nezadovoljan ishodom, već shvatiti to kao povratnu informaciju koja može biti korisna u daljnjem radu. Ne smatram da su natjecanja obvezna ili presudna u obrazovanju mladih glazbenika, ali mogu biti poticaj za ozbiljniju pripremu repertoara te doprinijeti napretku u sviranju u javnom nastupanju. Pri tome treba voditi računa da učenici/ studenti samostalno odluče da li se žele natjecati.“; “ Treba konstruktivan i pozitivan pristup. Bolja medijska pokrivenost. Fokus na cilj. Učenike treba usmjeravati a ne gurati. A motiviranih učenika je sve manje...“; “ J. Murai je najbolje na ovim prostorima u svakom pogledu. HDGPP je prejadno organiziran, s obzirom na visoki status u državi. Članovi komisije tipkaju po mobitelima... Bodovi nisu javni čime se stvara neukusna atmosfera. Natjecanje se ne snima, sto je jadno s obzirom na visinu kotizacije.“

5.4.2. Unaprjeđenje glazbenih vještina u sviranju kod pripreme za natjecanje kod učenika, studenata i nastavnika

Ispitanike smo pitali da navedu koje su se tehnike sviranja najviše unaprijedile dok su se pripremali za natjecanje. Tehnike sviranja koje su bile ponuđene su: čitanje novih nota, učenje napamet, brzina sviranja, brzo vladanje tehnikom, vladanje intonacijom, muzikalnost, sviranje uz pratnju klavira, sviranje u komornom sastavu i javno nastupanje.

Učenici navode da se čitanja novih nota jako unaprijedilo kod 55,5% učenika, malo se unaprijedilo kod 37% učenika i neutralni odgovor daje 7,4% učenika. Učenje napamet se jako unaprijedilo kod 59,2% učenika, malo se unaprijedilo kod 37% učenika i neutralni odgovor

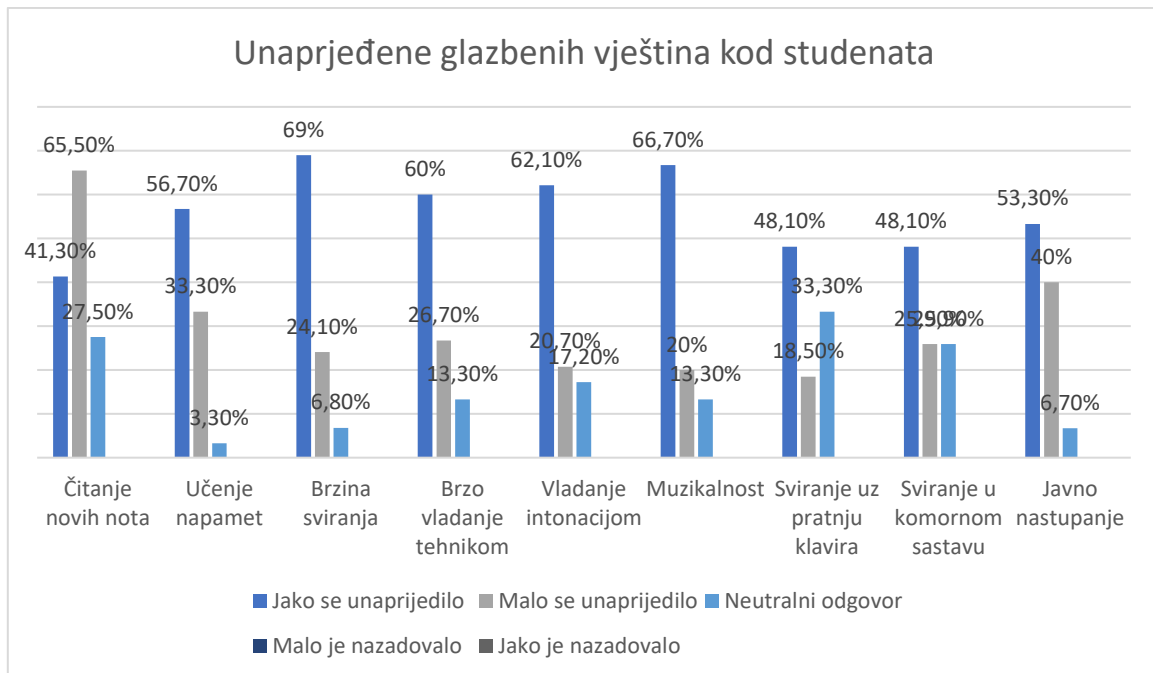
daje 3,7% učenika. Brzina sviranja se jako unaprijedila kod 58,6% učenika, malo se unaprijedila kod 37,9% učenika i neutralni odgovor daje 3,4% učenika. Brzo vladanje tehnikom se jako unaprijedilo kod 51,8% učenika, malo se unaprijedilo kod trećine učenika i neutralni odgovor daje 14,8% učenika. Vladanje intonacijom se jako unaprijedilo kod 62,9% učenika, malo se unaprijedilo kod trećine učenika i neutralni odgovor daje 3,7% učenika. Muzikalnost se jako unaprijedila kod 70,3% učenika i malo unaprijedila kod 29,6% učenika. Sviranje uz pratnju klavira se jako unaprijedilo kod 62,9% učenika, malo se unaprijedilo kod 29,6% učenika i neutralni odgovor daje 7,4% učenika. Sviranje u komornom sastavu se jako unaprijedilo kod 65,3% učenika, malo se unaprijedilo kod 30,7% učenika i neutralni odgovor daje 3,8% učenika. Javno nastupanje se jako unaprijedilo kod 51,8% učenika i malo unaprijedilo kod 48,1% učenika.

Grafikon 8: unaprijeđenja glazbenih vještina kod učenika

Studenti navode da se čitanja novih nota jako unaprijedilo kod 41,3% studenata, malo se unaprijedilo kod 65,5% studenata i neutralni odgovor daje 27,5% studenata. Učenje napamet se jako unaprijedilo kod 56,7% studenata, malo se unaprijedilo kod trećine studenata i neutralni odgovor daje 3,3% studenata. Brzina sviranja se jako unaprijedila kod 69% studenata, malo se unaprijedila kod 24,1% studenata i neutralni odgovor daje 6,8% studenata. Brzo vladanje tehnikom se jako unaprijedilo kod 60% studenata, malo se unaprijedilo kod 26,7% studenata i neutralni odgovor daje 13,3% studenata. Vladanje intonacijom se jako unaprijedilo kod 62,1% studenata, malo se unaprijedilo kod 20,7% studenata i neutralni odgovor daje 17,2% studenata.

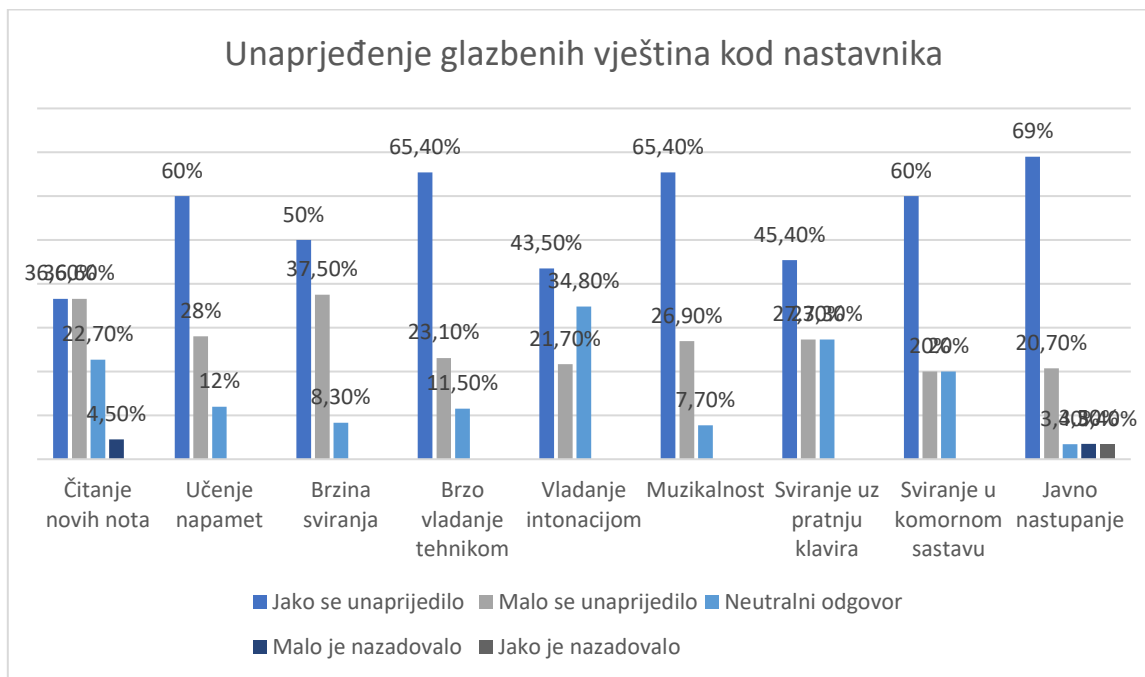
Muzikalnost se jako unaprijedila kod 66,7% studenata, malo unaprijedila kod 20% studenata i neutralni odgovor daje 13,3% studenata. Sviranje uz pratnju klavira se jako unaprijedilo kod 48,1% studenata, malo se unaprijedilo kod 18,5% studenata i neutralni odgovor daje trećina studenata. Sviranje u komornom sastavu se jako unaprijedilo kod 48,1% studenata, malo se unaprijedilo kod 25,9% studenata i neutralni odgovor daje 25,9% studenata. Javno nastupanje se jako unaprijedilo kod 53,3% studenata, malo unaprijedilo kod 40% studenata i neutralni odgovor daje 6,7% studenata.

Grafikon 9: unaprjeđenja glazbenih vještina kod studenata

Nastavnici navode da se čitanja novih nota jako unaprijedilo kod 36,6% nastavnika, malo se unaprijedilo kod 36,6% nastavnika, neutralni odgovor daje 22,7% nastavnika te je malo nazadovalo kod 4,5% nastavnika. Učenje napamet se jako unaprijedilo kod 60% nastavnika, malo se unaprijedilo kod 28% nastavnika i neutralni odgovor daje 12% nastavnika. Brzina sviranja se jako unaprijedila kod 50% nastavnika, malo se unaprijedila kod 37,5% nastavnika i neutralni odgovor daje 8,3% nastavnika. Brzo vladanje tehnikom se jako unaprijedilo kod 65,4% nastavnika, malo se unaprijedilo kod 23,1% nastavnika i neutralni odgovor daje 11,5% nastavnika. Vladanje intonacijom se jako unaprijedilo kod 43,5% nastavnika, malo se unaprijedilo kod 21,7% nastavnika i neutralni odgovor daje 34,8% nastavnika. Muzikalnost se jako unaprijedila kod 65,4% nastavnika, malo unaprijedila kod 26,9% nastavnika i neutralni odgovor daje 7,7% nastavnika. Sviranje uz pratnju klavira se jako unaprijedilo kod 45,4% nastavnika, malo se unaprijedilo kod 27,3% nastavnika i neutralni odgovor daje 27,3%

nastavnika. Sviranje u komornom sastavu se jako unaprijedilo kod 60% nastavnika, malo se unaprijedilo kod 20% nastavnika i neutralni odgovor daje 20% nastavnika. Javno nastupanje se jako unaprijedilo kod 69% nastavnika, malo unaprijedilo kod 20,7% nastavnika, neutralni odgovor daje 3,4% nastavnika, malo je nazadovalo kod 3,5% nastavnika i jako je nazadovalo kod 3,4% nastavnika.

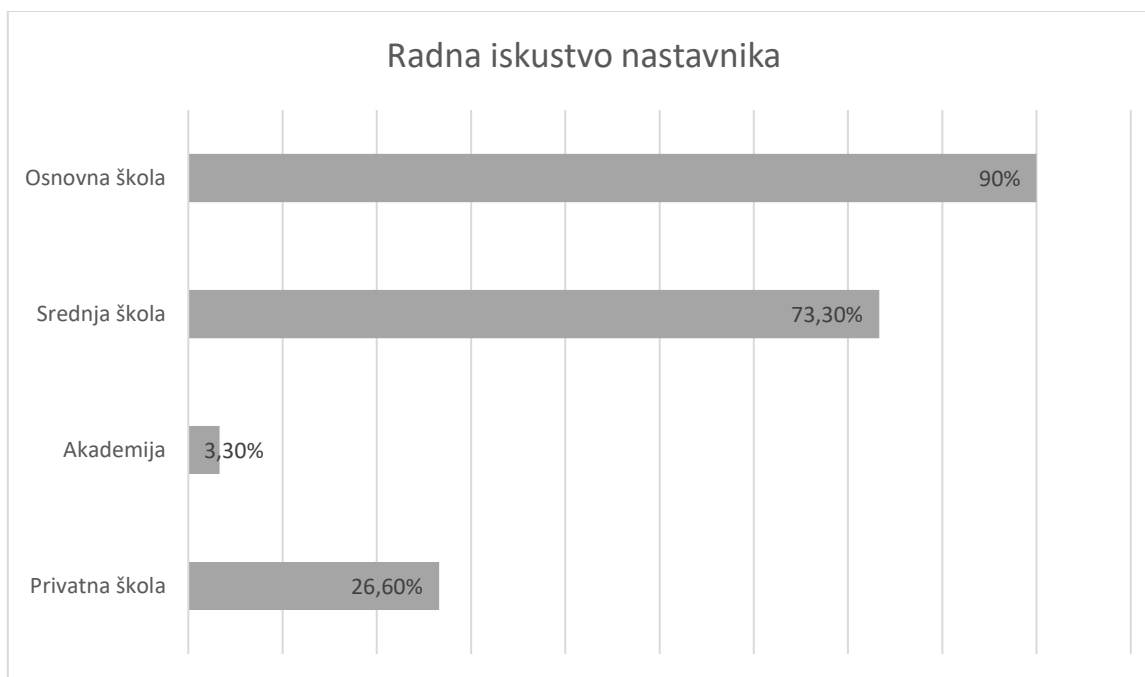

Grafikon 10: unaprjeđenja glazbenih vještina kod nastavnika

U prikazanim grafikonima 8,9 i 10 možemo primijetiti da su unaprjeđivanja kod svih skupina ispitanika jednaka. Rezultati ovog pitanja su poprilično pozitivni s time da smo htjeli vidjeti unaprjeđenja kod svih glazbenih vještina ispitanika.

5.4.3. Nastavnikova iskustva na natjecanjima kao mentora učenicima/studentima

Nastavnike smo u obrascu pitali dvije skupine pitanja, da nam opišu svoje vlastito iskustvo s natjecanja te svoje iskustvo s natjecanja kao mentor svom kandidatu. Na ispitivanje su se javili ispitanici koji imaju od mjesec dana radnog iskustva pa sve do 34 godine iskustva rada u nastavi. Također smo ih pitali u kojim obrazovnim institucijama imaju iskustva kao nastavnik. Nastavnici su odgovorili da njih 90% radilo u osnovnoj školi, 73,3% u srednjoj školi, 3,3% na akademiji, 26,6% u privatnoj školi. Radna iskustva nastavnika su prikazana u grafikonu 11.

Grafikon 11: iskustva nastavnika u obrazovnim institucijama

Nastavnike smo pitali na koliko natjecanja su sudjelovali kao mentori, jesu li njihova iskustva s natjecanja pozitivna ili negativna te smatraju li da njihovi učenici/studenti na nekom natjecanju nisu bili pošteno ocijenjeni. Nastavnici su odgovorili da je njih 53,3% sudjelovalo na 1-10 natjecanja, 10% na 11-20 natjecanja, 10% na 21-30 natjecanja, 3,3% na 31-40 natjecanja, 10% na 41 ili više natjecanja i 13,3% nastavnika je odgovorilo da nije sudjelovalo kao mentor na natjecanjima. 72,4% nastavnika odgovara da su njihova iskustva s natjecanja pozitivna, 6,8% odgovara da su negativna, 20,7% odgovara da su pozitivna i negativna. 25,9% nastavnika tvrdi da njihovi učenici/studenti nisu bili pošteno ocijenjeni na više natjecanja, 18,5% nastavnika tvrdi da njihovi učenici/studenti nisu bili pošteno ocijenjeni na jednom natjecanju, a 55,6% ispitanika navodi da su njihovi učenici/studenti bili pošteno ocijenjeni.

Nastavnike smo pitali smatraju li da sudjelovanje na glazbenim natjecanja ima značajnu ulogu u razvoju glazbenih sposobnosti učenika. Nastavnici su odgovorili da s njih 62,1% slaže s tim pitanjem, 20,7% ne slaže s tim pitanjem, a 17,2% daje neutralni odgovor.

Nastavnike smo također pitali da nam navedu imena natjecanja na kojima su sudjelovali kao mentor. Neka od tih natjecanja su: *HDGPP*, *Woodwind & Brass*, *Pamus Flow*, *Davorin Jenko*, *Emona*, *Sirmium music fest Sremska Mitrovica*, *Jurica Murai*, *Novi Marof*, *Međunarodno natjecanje Celje*, *Mladi Virtuoz*, *Tartini*, *Bečej*, *Mladi Padovec*, *Lions Club natjecanje*, *Bistrički zvukolik*, *Sonus*, *Mladi Padove*, *Koroško tekmovanje*, *San Dona di Piave*, *Palmanova*,

5.4.3.1. Pripreme mentora i učenika za natjecanje

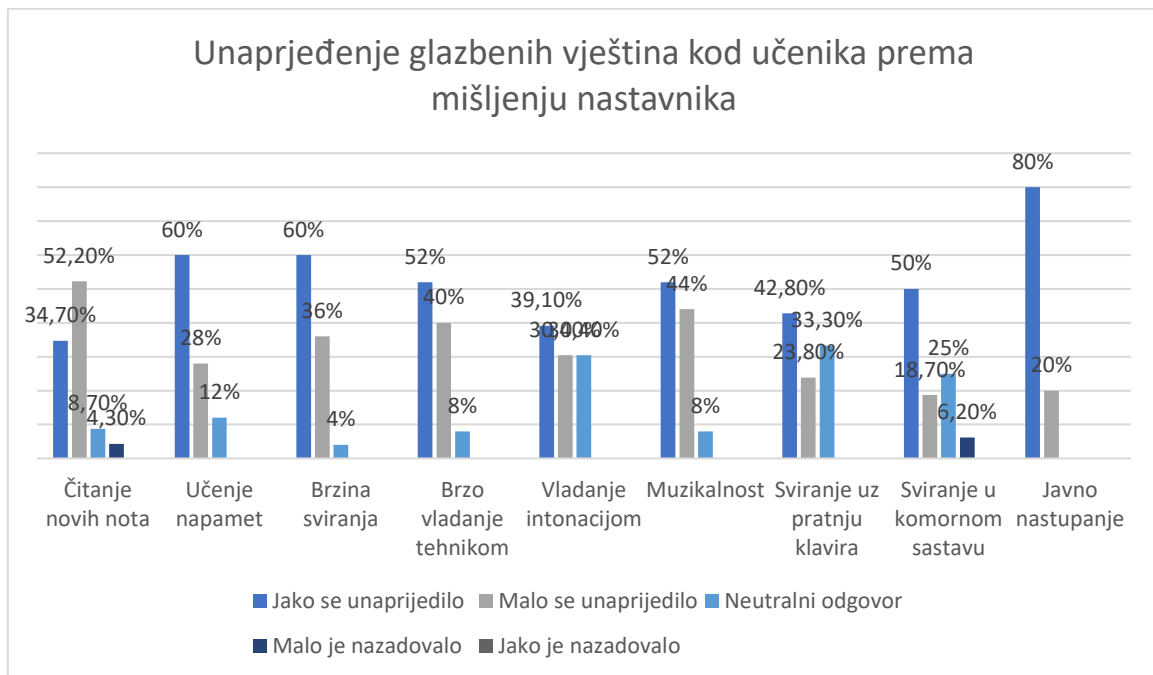
Nastavnike smo pitali koliko vremena je potrebno njima i njihovim učenicima/studentima da se pripreme za glazbeno natjecanje i jesu li pokazivali napredak u glazbi dok su se pripremali za natjecanje. Nastavnici su odgovorili da njima 3,4% treba mjesec dana da se pripreme za natjecanje, 44,8% je odgovorilo da im treba 2-5 mjeseci, 31% je odgovorilo da treba 6-9 mjeseci, 3,4% je odgovorilo da treba 10-12 mjeseci, te su u manjem broju slobodnim odgovorom odgovorili da najviše ovisi o dobi djeteta.

Nastavnici su odgovorili da je njih 84,6% vidjelo veliki napredak u glazbi, 7,7% nastavnika je vidjelo mali napredak, 3,8% nije vidjelo napredak, i slobodnim odgovorom manjina nastavnika navodi da se napredak svog učenika/studenta najviše vidi nakon natjecanja.

Ispitanike smo pitali da navedu koje su se tehnike sviranja najviše unaprijedile kod njihovih učenika/studenata dok su se pripremali za natjecanje. Tehnike sviranja koje su bile ponuđene su: čitanje novih nota, učenje napamet, brzina sviranja, brzo vladanje tehnikom, vladanje intonacijom, muzikalnost, sviranje uz pratnju klavira, sviranje u komornom sastavu i javno nastupanje.

Nastavnici su odgovorili da se kod njihovih učenika/studenata čitanje novih nota jako unaprijedilo kod 34,7% ispitanika, malo se unaprijedilo kod 52,2% ispitanika, neutralni odgovor daje 8,7% ispitanika i malo je nazadovalo kod 4,3% ispitanika. Učenje napamet se jako unaprijedilo kod 60% ispitanika, malo se unaprijedilo kod 28% ispitanika i neutralni odgovor daje 12% ispitanika. Brzina sviranja se jako unaprijedila kod 60% ispitanika, malo se unaprijedila kod 36% ispitanika i neutralni odgovor daje 4% ispitanika. Brzo vladanje tehnikom se jako unaprijedilo kod 52% ispitanika, malo se unaprijedilo kod 40% ispitanika i neutralni odgovor daje 8% ispitanika. Vladanje intonacijom se jako unaprijedilo kod 39,1% ispitanika, malo se unaprijedilo kod 30,4% ispitanika i neutralni odgovor daje 30,4% ispitanika. Muzikalnost se jako unaprijedila kod 52% ispitanika, malo unaprijedila kod 44% ispitanika i neutralni odgovor daje 8% ispitanika. Sviranje uz pratnju klavira se jako unaprijedilo kod 42,8% ispitanika, malo se unaprijedilo kod 23,8% ispitanika i neutralni odgovor daje trećina

ispitanika. Sviranje u komornom sastavu se jako unaprijedilo kod 50% ispitanika, malo se unaprijedilo kod 18,7% ispitanika, neutralni odgovor daje 25% ispitanika i malo je nazadovalo kod 6,2% ispitanika. Javno nastupanje se jako unaprijedilo kod 80% ispitanika i malo unaprijedilo kod 20% ispitanika. U grafikonu 12 možemo vidjeti da su glazbene vještine ispitanikovih učenika/studenata napredovale te nije bilo puno nazadovanja u glazbenim vještinama.

Grafikon 12: unaprjeđenje glazbenih vještina kod nastavnikovih učenika/studenata

5.4.4. Nastavnikova iskustva s natjecanja kao članovi ocjenjivačkih sudova

U obrascu smo htjeli saznati jesu li ispitanici koji su se javili na anketu ikada bili članovi ocjenjivačkog suda na nekom natjecanju. Trećina ispitanika je odgovorilo da su bili članovi ocjenjivačkog suda, a 66,7% da nisu.

Ispitanike koji su bili članovi ocjenjivačkog suda smo pitanjem slobodnog tipa pitali da nam navedu koje su elemente ocjenjivanja gledali kada su ocjenjivali natjecatelje na natjecanju. Neki od elemenata koje su ispitanici naveli su: kvaliteta tona/zvuka, vladanje tehnikom, čista intonacija, muzikalnost, točnost izvedbe i sigurnost na nastupu, poštivanje glazbenog stila, spremnost i zrelost sviranja, scenski nastup te ukupan dojam nastupa.

5.4.5. Prednosti i nedostaci glazbenih natjecanja

U sljedećoj skupini pitanja ispitanike smo pitali slažu li se s tvrdnjama o prednostima i nedostacima natjecanja koje smo preuzeli iz teksta *Pros and Cons of Competitions* autorice Marthe Beth Lewis (1997.). Zanimalo nas je imaju li, prema mišljenju ispitanika, glazbena natjecanja više prednosti ili nedostataka. Tvrdnje koje opisuju prednosti natjecanja su: 1.“Učenici rade i vježbaju više kada imaju određen rok i cilj.“; 2.“Nastup pod pritiskom utječe na bolji glazbeni napredak učenika. Takvo iskustvo im pomaže da se prilagode na nastupe u različitim uvjetima.“; 3.“Učenici sudjeluju na natjecanjima jer, između ostalog, žele dobiti mišljenje stručnog žirija na natjecanju.“; 4.“Uspjeh na glazbenom natjecanju može utjecati na učenikov odabir karijere u životu.“

Tvrdnje koje opisuju nedostatke natjecanja su: 5.“Glazba ne bi trebala biti natjecateljski događaj“; 6.“Ponekad se zbog pripreme za natjecanje zanemare ostale, jednako važne stvari.“; 7.“Neuspjeh na glazbenom natjecanju može izazvati odustajanje od bavljenja glazbom.“; 8.“Učenici su ponekad prisiljeni sudjelovati na natjecanju od strane nastavnika ili roditelja.“

Osim mišljenja o prednostima i nedostacima natjecanja zanimalo nas je slažu li se ispitanici sa sljedećom tvrdnjom: 9.“U uspjehu učenika i studenata na natjecanju značajnu ulogu ima nastavnik/mentor.“

S 1. tvrdnjom da učenici rade i vježbaju više kada imaju određen rok i cilj u potpunosti se slaže 50% ispitanika, 36,7% ispitanika se slaže, 4,4% ispitanika daje neutralni odgovor te se 2,2% ispitanika ne slaže. S 2. tvrdnjom da nastup pod pritiskom utječe na bolji glazbeni napredak učenika te da im takvo iskustvo pomaže da se prilagode na nastupe u različitim uvjetima 17,8% ispitanika se u potpunosti slaže, 52,2% ispitanika se slaže, 16,7% daje neutralni odgovor, 6,7% ispitanika se ne slaže i 3,3% ispitanika se u potpunosti ne slaže. S 3. tvrdnjom da učenici sudjeluju na natjecanjima zato što između ostalog žele dobiti mišljenje stručnog žirija 11,1% ispitanika se u potpunosti slaže, 50% ispitanika se slaže, 23,3% ispitanika dalo je neutralni odgovor, 10% ispitanika se ne slaže dok se preostalih 1,1% ispitanika u potpunosti ne slaže s navedenom tvrdnjom. S 4. tvrdnjom da uspjeh na glazbenom natjecanju može utjecati na učenikov odabir karijere 27,8% ispitanika se u potpunosti slaže, 42,2% ispitanika se slaže, 20% ispitanika daje neutralan odgovor, 6,7% ispitanika se ne slaže te se 2,2% ispitanika u potpunosti ne slaže s navedenom tvrdnjom.

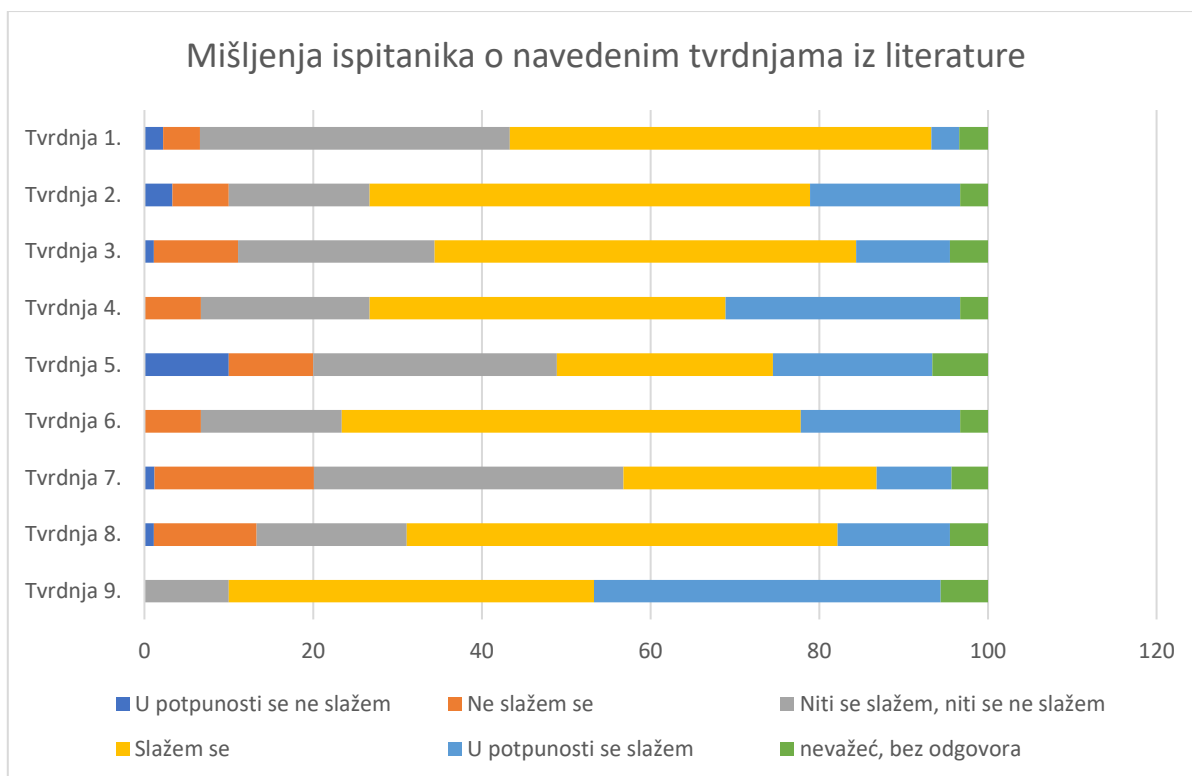
Rezultati su pokazali da se sa svim tvrdnjama koje opisuju prednosti glazbenih natjecanja većina ispitanika (>50%) slaže, dok su postoci neutralnih odgovora i onih koji pokazuju neslaganje neznačajni.

S 5. tvrdnjom da glazba ne bi trebala biti natjecateljski događaj 18,9% ispitanika se u potpunosti slaže, 25,6% ispitanika se slaže, 28,9% ispitanika daje neutralni odgovor, 10% ispitanika se ne slaže i 10% ispitanika se u potpunosti ne slaže s navedenom tvrdnjom. S 6. tvrdnjom da se ponekad zbog pripreme za natjecanje zanemare jednako važne stvari 18,9% ispitanika se u potpunosti slaže, 54,4% ispitanika se slaže, 16,7% ispitanika daje neutralni odgovor te se 6,7% ispitanika ne slaže s navedenom tvrdnjom. S 7. tvrdnjom da neuspjeh na glazbenom natjecanju može izazvati odustajanje od bavljenja glazbom 8,9% ispitanika se u potpunosti slaže, 30% se slaže, 36,7% ispitanika daje neutralni odgovor, 18,9% ispitanika se ne slaže i 1,1% ispitanika se u potpunosti ne slaže s navedenom tvrdnjom. S 8. tvrdnjom da su učenici ponekad prisiljeni sudjelovati na natjecanju od strane nastavnika ili roditelja 13,3% ispitanika se u potpunosti slaže, 51,1% ispitanika se slaže, 17,8% ispitanika daje neutralan odgovor, 12,2% ispitanika se ne slaže te se 1,1% ispitanika u potpunosti ne slaže s navedenom tvrdnjom.

Rezultati su pokazali da se ispitanici ne slažu sa svim navedenim tvrdnjama koje opisuju nedostatke glazbenih natjecanja. Također, važno je napomenuti da je u svim tvrdnjama značajan postotak neutralnih odgovora te je vidljiva značajna razlika u mišljenjima ispitanika.

S 9. tvrdnjom da uspjehu učenika i studenata na natjecanju značajnu ulogu ima nastavnik/mentor 41,1% ispitanika se u potpunosti slaže, 43,3% ispitanika se slaže te 10% ispitanika daje neutralan odgovor. Rezultatom odgovora na ovo pitanje jasno vidimo da ispitanici smatraju da nastavnik uistinu ima značajnu ulogu u uspjehu učenika/studenata na natjecanju.

U grafikonu 13 primjećujemo da se veliki broj ispitanika slaže s navedenim tvrdnjama iz literature, ali ne možemo reći da se svi ispitanici jednako slažu s navedenim tvrdnjama.

Grafikon 13: mišljenja ispitanika o navedenim tvrdnjama iz literature

5.5. Analiza rezultata istraživanja

Na ovo istraživanje se javio relativno mali broj ispitanika iz glazbenih škola Republike Hrvatske i Muzičke akademije u Zagrebu. Anketa je bila podijeljena putem Facebook grupe Zagrebačkih studenata Muzičke akademije te putem e-maila u gotovo sve glazbene škole u Republici Hrvatskoj. Pitanja nisu bila obavezna te nisu svi ispitanici odgovorili na svako pitanje i zbog tog razloga ima dosta nevažecih odgovora u rezultatima. Uspoređujući rezultate tri skupine ispitanika jasno vidimo da su se studenti najviše potrudili oko davanja odgovora. Od sve tri skupine ispitanika studenti su dali najveći postotak važećih odgovora te su najopširnije odgovorili na pitanja slobodnog tipa.

Analizom rezultata online ankete možemo zaključiti da glazbena natjecanja uistinu imaju značajan utjecaj u razvoju glazbenih sposobnosti učenika/studenata te u većini slučajeva imaju pozitivan utjecaj na nastavnike i učenike/studente. Sve tri skupine ispitanika (učenici, studenti i nastavnici) su uglavnom davali očekivane odgovore.

U rezultatima istraživanja smo nabrojali neka od natjecanja na kojima su ispitanici sudjelovali, a najveći broj ispitanika je sudjelovao na natjecanjima: *HDGPP, Woodwind & Brass, Davorin Jenko, i Daleki akordi*.

Zanimljivo za usporediti je rezultat koji smo dobili na pitanje na koliko natjecanja su ispitanici sudjelovali. Većina učenika je odgovorila da je sudjelovala na 7 ili više natjecanja što je bio najveći ponuđeni odgovor na to pitanje. Studentima je najveći ponuđeni odgovor na to pitanje bio 20 ili više natjecanja zato što smo očekivali da su studenti sudjelovali na puno više natjecanja, no samo 20% studenata je dalo taj odgovor. Očekivali smo da su nastavnici sudjelovali na puno više natjecanja od studenata te smo im ponudili dodatne odgovore koji su bili od 31-40 natjecanja i više od 40 natjecanja. Međutim, niti jedan od ispitanika u skupini nastavnika nije označio jedan od ta dva odgovora.

U rezultatima vidimo da se kod većine ispitanika javlja stres dok se pripremaju za glazbeno natjecanje. Pripreme za natjecanje ne bi smjele predstavljati stres nego ih treba gledati kao napredak u glazbenom obrazovanju zato što kroz period pripreme osoba koja se priprema za natjecanje napravi i postigne jako velike rezultate u svom glazbenom obrazovanju bez da su oni toga uopće svjesni.

Motivacija je vrlo bitan čimbenik u bavljenju glazbom. Prema rezultatima istraživanja možemo zaključiti da većinu ispitanika motivira nastavnik te manju skupinu ispitanika motiviraju glazbena natjecanja. Budući da je tema rada uloga natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti, krenuli smo s pretpostavkom da će glazbena natjecanja motivirati veći broj ispitanika. Također rezultatima vidimo da su nagrade glazbenih natjecanja koje su osvojili ispitanici jednako motivirale i demotivirale sve skupine ispitanika. Više nagrade više motiviraju natjecatelje, dok niže nagrade manje motiviraju natjecatelje.

Rezultatima smo također dokazali da kod priprema za natjecanje sve skupine ispitanika odvajaju mnogo više vremena za vježbanje nego inače. U prosjeku kandidati koji se pripremaju za natjecanje dnevno odvajaju 2-3 sata više za vježbanje kada se pripremaju za natjecanje. Isto tako su rezultati pokazali da je potrebno otprilike pola godine da se kandidat pripremi za neko natjecanje. Međutim, sve ovisi o tome koliko je zahtjevna kategorija i zadani program.

Prvotni cilj provedbe ankete bio je saznati jesu li i kako glazbena natjecanja utjecala na razvoj tehnika sviranja te kako su ona natjecanja utjecala na samopouzdanje ispitanika na pozornici. Tehnike sviranja koje smo htjeli istražiti su: čitanje novih nota, učenje napamet, brzina sviranja, brzo vladanje tehnikom, vladanje intonacijom, muzikalnost, sviranje uz pratnju klavira,

sviranje u komornom sastavu i javno nastupanje. Navedene tehnike možemo razdijeliti po težini savladavanja i načinu savladavanja. Na primjer: tehnike čitanja novih nota, učenja napamet, brzine sviranja, vladanje tehnikom i intonacijom te muzikalnost potrebno je vježbati svakodnevno da bi se postigli rezultati. S obzirom na to da kandidati koji se pripremaju za glazbena natjecanja svakodnevno odvajaju puno više vremena za vježbanje, brže i bolje savladavaju te tehnike, što su i rezultati istraživanja pokazali. Međutim, sviranje uz pratnju klavira, sviranje u komornom sastavu te javno nastupanje ne može se izvježbavati svaki dan zato što većina glazbenika nema uvjete za to, te je zbog tog razloga potreban duži vremenski period za savladavanje tih tehnika. Rezultati istraživanja kod sve tri skupine ispitanika pokazali su da su kod većine ispitanika sve tehnike napredovale te nije bilo nikakvih nazadovanja.

Drago nam je bilo saznati da su uspjesi koje su ispitanici ostvarili na glazbenim natjecanjima u velikoj većini pozitivno utjecali na samopouzdanje ispitanika na javnim nastupima, te su odgovori ispitanika svi temeljeni na činjenici da se većim brojem nastupa podiglo samopouzdanje ispitanika, a smanjila količina treme ili straha na pozornici.

Mišljenja ispitanika o glazbenim natjecanjima su podijeljena s obzirom na to da ima mnogo pozitivnih i negativnih stavova ispitanika. Nekolicina ispitanika tvrde da su glazbena natjecanja loša te loše utječu na psihičko stanje osobe, dok neki ispitanici kažu da nemaju neki stav prema glazbenim natjecanjima, ali misle da bi se mogla unaprijediti i neki ispitanici tvrde da su natjecanja super i vole sudjelovati na njima.

U ovome radu potvrđena je pretpostavka da natjecanja uistinu imaju bitnu ulogu u razvoju glazbenih sposobnosti učenika.

6. Zaključak

Natjecanja imaju važnu ulogu u razvoju glazbenih vještina jer pružaju priliku glazbenicima da steknu iskustvo u javnom nastupu, dobiju povratne informacije o svojoj izvedbi od stručnjaka, te se natječu s drugim glazbenicima i dobivaju priliku za usporedbu svoje razine izvedbe s drugima.

Natjecanja također mogu potaknuti glazbenike da se trude napredovati i usavršavati svoje vještine, jer žele postići bolje rezultate i pobijediti na natjecanju. Sudjelovanje na natjecanjima također može pomoći glazbenicima da steknu više samopouzdanja i izgrade svoju karijeru. Međutim, važno je imati na umu da natjecanja ne trebaju biti jedini način za razvoj glazbenih vještina. Važno je da glazbenici uče i vježbaju u ugodnom i poticajnom okruženju, bez pritiska koji se može pojaviti kod natjecanja. Također, važno je da natjecanja ne budu jedini kriterij za procjenu kvalitete glazbenika, jer postoje mnogi faktori koji utječu na uspjeh u glazbi, a koji nisu mjerljivi kroz natjecanja.

Glazbena natjecanja su događaj kroz koji svaki profesionalni glazbenik prođe barem jednom. Mala skupina profesionalnih glazbenika nikada nije sudjelovala na glazbenim natjecanjima. Iz tog razloga, smatramo da su glazbena natjecanja jako bitan faktor u razvoju glazbenika.

Glazbena natjecanja imaju svoje pozitivne i negativne strane te isto tako mogu motivirati i demotivirati glazbenika. Rezultati istraživanja prikazuju da na većinu ispitanika glazbena natjecanja utječu pozitivno te možemo zaključiti da su korisna u razvoju glazbenih sposobnosti učenika. Pretpostavljamo da svi ispitanici koji su davali pozitivne odgovore u obrascu imaju pozitivna iskustva s glazbenih natjecanja te su osvajali visoke nagrade. Mali broj ispitanika ne podupiru glazbena natjecanja ili se ne slažu s idejom provođenja natjecanja te imaju negativan stav protiv njih. Pretpostavljamo da te osobe nemaju pozitivna iskustva iz glazbenih natjecanja te su ostvarili loše rezultate na njima.

Nastavnici imaju bitnu ulogu u razvoju glazbenika te su nam njihovi odgovori o razvoju glazbenih sposobnosti učenika jako bitni za rezultate istraživanja. Zbog njih možemo zaključiti da su se kod njihovih učenika u velikoj većini slučajeva unaprijedile tehnike sviranja te su učenici pokazivali bolje rezultate u glazbenom napretku.

Zbog malog broja ispitanika koje se javilo na anketu ovo područje bi se moglo bolje istražiti na većem broju ispitanika. Očekivali smo opširniju povratnu informaciju od učenika i

nastavnika. Detaljnije bi se mogao istražiti način vrednovanja ocjenjivačkog suda, organizacija glazbenih natjecanja, načine financiranja, sponzorstvo, detaljnija analiza repertoara i tako dalje. Također bi se mogao pratiti razvoj učenika prije i poslije natjecanja te analizirati na koji način napreduje tijekom priprema za natjecanje.

7. Literatura

- Asmus E.P. (2021). *Motivation in Music Teaching and Learning*. UCONN Library. Volume 16. Preuzeto s: <https://opencommons.uconn.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1787&context=vrme> (30. travnja 2023.)
- Austin, J. R. (1990). *Competition: Is music education the loser?* Music Educators journal, 76 (6): 21-25.
- Franceschi I. (2020). *Značajke osobnosti, motivacija i samoeфикаsnost kao prediktori postignuća i subjektivne dobrobiti učenika i studenata klavira*. Doktorski rad Preuzeto s: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:172:140807> (30. travnja 2023.)
- Gagne, F. (1994). *Are teachers really poor talent detectors?* Comments on Pegnato and Birch' s (1959) Study of the Effectiveness and Efficiency of Various identifications Techniques. *Gifted Child Quenterly*, 38 (3), 124-126. Preuzeto s: https://www.researchgate.net/publication/249827228_Are_Teachers_Really_Poor_Talent_Detectors_Comments_On_Pegnato_and_Birch's_1959_Study_of_the_Effectiveness_and_Efficiency_of_Various_Identification_Techniques (30. travnja 2023.)
- Hodges, D. i Sebald, D. (2011). *Music in the Human Expirience. An introduction to Music Psychology*
- Hrvatsko društvo glazbenih i plesnih pedagoga (2008). *Nastavni planovi i programi za srednje glazbene i plesne škole*, Zagreb, 2008.
- HDGPP, (2020). 58. *Hrvatsko natjecanje učenika i studenata glazbe i plesa* Preuzeto s: <https://www.hdgpp.hr/assets/files/natjecanja/aktualna/58/solisti/58-drzavno-knjizica.pdf> (30. travnja 2023.)
- Iakovlev, M. M. (1966). *Muzykal'nye konkursy v proshlom i nastoiashchem: Spravochnik*. Moscow, 1966.
- Lewis, M. B. (1997). *Pros and Cons of Competitions* Preuzeto s: https://www.marthabeth.com/pros_cons_comp.html (30. travnja 2023.)
- Lowe, G. M. (2018). *Competition Versus Cooperation: Implications for Music Teachers following Students Feedback from Participation in a Large-scale Cooperative Music Festival*. Australian Journal of Teacher Education, Preuzeto s: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1180398.pdf> (30. travnja 2023.)

- Opsal, S. K. (2013). *Competition and axtrinsic motivation in the band classroom: A review of literature and suggestions for educational practice*. Honors Program Theses, 13. Preuzeto s: <https://scholarworks.uni.edu/hpt/13/> (30. travnja 2023.)
- Službena stranica Glazbene škole Varaždin (2023).
Poveznica: <https://glazbena.hr/upisi/cesto-postavljena-pitanja-i-odgovori/> (30. travnja 2023.)
- Službena stranica HDGPP (2023).
Poveznica: <https://www.hdgpp.hr/home> (30. travnja 2023.)
- Službena stranica UNISON (2023). *Natjecanje Papandopulo*
Poveznica: <https://www.unison.hr/hr/projekti/natjecanje-papandopulo> (30. travnja 2023.)
- Volpi, L. (2018). *Once upon a tempo: a dip into the history of classical music competitions*
Preuzeto s: <https://bachtrack.com/feature-history-music-competitions-naumburg-queen-elisabeth-geneva-long-thibaud-crespin> (30. travnja 2023.)

8. Sadržaj ilustracija

8.1. Sadržaj tablica

Tablica 1: učešće ispitanika iz glazbenih škola	16
---	----

8.2. Sadržaj grafikona

Grafikon 1: razred/godina učenika i studenata u glazbenoj školi ili na akademiji	16
Grafikon 2: vrste natjecanja	18
Grafikon 3: glavni motivatoru u glazbenom obrazovanju	21
Grafikon 4: motivacija osvojene nagrade kod učenika.....	22
Grafikon 5: motivacija osvojene nagrade kod studenata	23
Grafikon 6: motivacija osvojene nagrade kod nastavnika	23
Grafikon 7: količina dodatnog izdvojenog vremena za pripreme za natjecanje	26
Grafikon 8: unaprjeđenja glazbenih vještina kod učenika	32
Grafikon 9: unaprjeđenja glazbenih vještina kod studenata	33
Grafikon 10: unaprjeđenja glazbenih vještina kod nastavnika	34
Grafikon 11: iskustva nastavnika u obrazovnim institucijama	35
Grafikon 12: unaprjeđenje glazbenih vještina kod nastavnikovih učenika/studenata	37
Grafikon 13: mišljenja ispitanika o navedenim tvrdnjama iz literature.....	40

9. Prilozi

9.1. Obrazac za učenike

Glazbena natjecanja (Učenik)

Poštovani,

pred Vama se nalazi anketa čiji će podaci biti iskorišteni u istraživanju za potrebe diplomskog rada "Uloga natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti učenika". Anketa se sastoji od dva odjeljka. Prvi odjeljak su pitanja uglavnom zatvorenog tipa vezana uz Vaša iskustva na natjecanjima, dok se drugi odjeljak sastoji od tvrdnji temeljenih na literaturi vezanoj uz navedenu temu. Molim Vas da nakon što popunite obrazac stisnete tipku "Podnesi" kako bi se Vaši odgovori spremili. Anketa je anonimna i Vaši odgovori neće biti javno korišteni. Unaprijed hvala na izdvojenom vremenu za ispunjavanje ove ankete!

Kojeg ste spola?

- Žensko
- Muško
- Ne želim odgovoriti

Koja je godina Vašeg rođenja?

Vaš odgovor _____

Koji ste razred u glazbenoj školi?

- 1. razred osnovne
- 2. razred osnovne
- 3. razred osnovne
- 4. razred osnovne
- 5. razred osnovne
- 6. razred osnovne
- 1. razred srednje
- 2. razred srednje
- 3. razred srednje
- 4. razred srednje

Koju glazbenu školu pohađate?

Vaš odgovor _____

Koji su glavni motivatori u Vašem glazbenom obrazovanju? (Moguće više odgovora)

- Nastavnik/ca
- Roditelji i obitelj
- Glazbena natjecanja
- Prijatelji
- Glazbena škola koju pohađate
- Ostalo: _____

Želite li se profesionalno baviti sviranjem Vašeg instrumenta ili pjevanjem?

- Da
- Ne
- Nisam siguran/na

Jeste li ikada sudjelovali na glazbenom natjecanju?

- Da
- Ne

Ako da, na koliko natjecanja ste sudjelovali?

- 1-2
- 3-4
- 5-6
- 7 ili više

Na kakvim ste natjecanjima sudjelovali?(Moguće više odgovora)

- Školska natjecanja
- Regionalna natjecanja
- Državna natjecanja
- Međunarodna natjecanja
- Ostalo: _____

Ispišite imena tih natjecanja (kratica ili puni naziv).

Vaš odgovor

Na natjecanju ste nastupili kao:(Moguće više odgovora)

- Solist
- Član komornog sastava
- U orkestru
- U zboru

Koliko nagrada na glazbenim natjecanjima ste do sada osvojili?

- Ni jednu
- 1-2
- 3-4
- 5 ili više

Kako Vas je osvojena nagrada motivirale za daljnji rad i napredak?

	Značajno me motivirala	Malo me motivirala	Niti me je motivirala, niti me nije motivirala	Smanjila mi je motivaciju	Značajno mi je smanjila motivaciju	Nisam osvojio/la ovu nagradu
1. nagrada	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. nagrada	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. nagrada	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Priznanje	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Osjećate li da na natjecanju imate više samopouzdanja u skupnom muziciranju ili kao solist?

- U skupnom muziciranju
- Kao solist/ica
- Jednako
- Ostalo: _____

Jesu li **uspjesi** na natjecanjima utjecali na vaše samopouzdanje na javnim nastupima?

- Da
- Ne
- Ostalo: _____

Objasnite svoj odgovor.

Vaš odgovor

Jesu li **neuspjesi** na natjecanjima utjecali na vaše samopouzdanje na javnim nastupima?

Da

Ne

Ostalo: _____

Objasnite svoj odgovor.

Vaš odgovor

Kada se pripremate za natjecanje, izdvajate li više vremena za vježbanje nego inače?

Da

Ne

Ako da, koliko prosječno više vremena dnevno?

Do 30 minuta

1 sat

2 sata

Više od 2 sata

Ne izdvajam više vremena nego inače

Slušate li na natjecanju i druge natjecatelje?

Da

Ne

Uspoređujete li svoju izvedbu s drugim natjecateljima?

Da

Ne

Ostalo: _____

Mislite li da natjecanje i uspoređivanje uspjeha s drugima (natjecateljski duh) potiče Vaš napredak u glazbi?

Da

Ne

Ostalo: _____

Objasnite svoj odgovor na prethodno pitanje.

Vaš odgovor _____

Mislite li da na nekom natjecanju niste bili pošteno ocijenjeni?

Da

Ne

Ako da, na koji način?

- Smatram da sam odsvirao/la bolje nego što sam ocijenjen/na
- Smatram da sam odsvirao/la lošije nego što sam ocijenjen/na
- Smatram da su drugi kandidati dobili bolju ocjenu nego što su zaslužili
- Smatram da su drugi kandidati dobili lošiju ocjenu nego što su zaslužili
- Ne mogu procijeniti
- Smatram da sam pravedno ocijenjen
- Ostalo: _____

Stvaraju li Vam pripreme za glazbena natjecanja stres ili nelagodu?

- Da
- Ne
- Ostalo: _____

Ako da, kako to utječe na Vas i Vaš napredak?

- Pozitivno
- Negativno
- Pozitivno i negativno
- Ne utječe
- Ostalo: _____

Dok ste se pripremali za natjecanje, koje su Vam se vještine u sviranju najviše unaprijedile?

	Jako se unaprijedilo	Malo se unaprijedilo	Niti se unaprijedilo, niti je nazadovalo	Malo je nazadovalo	Jako je nazadovalo
Čitanje novih nota	☐	☐	☐	☐	☐
Učenje napamet	☐	☐	☐	☐	☐
Brzina sviranja	☐	☐	☐	☐	☐
Brzo vladanje tehnikom	☐	☐	☐	☐	☐
Vladanje intonacijom	☐	☐	☐	☐	☐
Muzikalnost	☐	☐	☐	☐	☐
Sviranje uz pratnju klavira	☐	☐	☐	☐	☐
Sviranje u komornom sastavu	☐	☐	☐	☐	☐
Javno nastupanje	☐	☐	☐	☐	☐

Jeste li se ikada osjećali prisiljeni sudjelovati na nekom natjecanju od strane neke druge osobe (nastavnik, roditelji, prijatelji...), odnosno da niste sudjelovali svojom voljom? Ako da, molim Vas, ukratko opišite to iskustvo.

Vaš odgovor

Kakvo je Vaše mišljenje o glazbenim natjecanjima na kojima ste do sada nastupili?
Mislite li da bi se nešto trebalo pomijeniti?

Vaš odgovor

Prednosti i nedostaci glazbenih natjecanja

U sljedećim pitanjima označite slažete li se s navedenim tvrdnjama.

"Glazba ne bi trebala biti natjecateljski događaj."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem se, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Učenici rade i vježbaju više kada imaju određen rok i cilj."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Ponekad se zbog pripreme za natjecanje zanemare ostale, jednako važne stvari."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Nastup pod pritiskom utječe na bolji glazbeni napredak učenika. Takvo iskustvo im pomaže da se prilagode na nastupe u različitim uvjetima."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Učenici sudjeluju na natjecanjima jer, između ostalog, žele dobiti mišljenje stručnog žirija na natjecanju."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"U uspjehu učenika na natjecanju značajnu ulogu ima nastavnik."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Uspjeh na glazbenom natjecanju može utjecati na učenikov odabir karijere u životu"

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Neuspjeh na glazbenom natjecanju može potaknuti učenika na odustajanje od bavljenja glazbom."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Učenici su ponekad prisiljeni sudjelovati na natjecanju od strane nastavnika ili roditelja."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem se, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

9.2. Obrazac za studente

Glazbena natjecanja (Student)

Poštovani,

pred Vama se nalazi anketa čiji će podaci biti iskorišteni u istraživanju za potrebe diplomskog rada "Uloga natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti učenika". Anketa se sastoji od dva odjeljka. Prvi odjeljak su pitanja uglavnom zatvorenog tipa vezana uz Vaša iskustva na natjecanjima, dok se drugi odjeljak sastoji od tvrdnji temeljenih na literaturi vezanoj uz navedenu temu. Studenti slobodno koristite iskustvo iz srednje i osnovne škole. Molim Vas da nakon što popunite obrazac stisnete tipku "Podnesi" kako bi se Vaši odgovori spremili. Anketa je anonimna i Vaši odgovori neće biti javno korišteni. Unaprijed hvala na izdvojenom vremenu za ispunjavanje ove ankete!

Kojeg ste spola?

- Muško
- Žensko
- Ne želim odgovoriti

Koja je godina Vašeg rođenja?

Vaš odgovor

Koja ste godina na Muzičkoj akademiji?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- Apsolvent

Koji su glavni motivatori u Vašem glazbenom obrazovanju? (Moguće više odgovora)

- Nastavnik
- Obitelj i rodbina
- Glazbena natjecanja
- Prijatelji
- Škola koju ste pohađali
- Ostalo: _____

Jeste li ikada sudjelovali na glazbenom natjecanju?

- Da
- Ne

Ako da, na koliko natjecanja ste sudjelovali?

- 1-5
- 6-10
- 11-20
- 20 ili više

Na kakvim ste natjecanjima sudjelovali? (Moguće više odgovora)

- Školska natjecanja
- Regionalna natjecanja
- Državna natjecanja
- Međunarodna natjecanja

Ispišite imena tih natjecanja (kratica ili puni naziv).

Vaš odgovor _____

Na natjecanju ste nastupili kao:(Moguće više odgovora)

- Solist/ica
- Član komornog sastava
- U orkestar
- U zboru

Koliko nagrada na glazbenim natjecanjima ste do sada osvojili?

- 1-5
- 6-10
- 11-15
- 16 ili više

Kako Vas je osvojena nagrada motivirale za daljnji rad i napredak?

	Značajno me motivirala	Malo me motivirala	Niti me je motivirala, niti me nije motivirala	Smanjila mi je motivaciju	Značajno mi je smanjila motivaciju	Nisam osvojio/la ovu nagradu
1. nagrada	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. nagrada	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. nagrada	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Priznanje	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Osjećate li da na natjecanju imate više samopouzdanja u skupnom muziciranju ili kao solist?

- Kao solist/ica
- U skupnom muziciranju
- Jednako
- Ostalo: _____

Jesu li **uspjesi** na natjecanjima utjecali na vaše samopouzdanje na javnim nastupima?

- Da
- Ne
- Ostalo: _____

Objasnite svoj odgovor.

Vaš odgovor

Jesu li **neuspjesi** na natjecanjima utjecali na vaše samopouzdanje na javnim nastupima?

Da

Ne

Ostalo: _____

Objasnite svoj odgovor.

Vaš odgovor

Kada se pripremate za natjecanje, izdvajate li više vremena za vježbanje nego inače?

Da

Ne

Ako da, koliko više sati dnevno?

Do 30 min

1-2 sata

3-4 sata

5 i više sati

Ne izdvajam više vremena

Slušate li na natjecanju i druge natjecatelje?

Da

Ne

Uspoređujete li svoju izvedbu s drugim natjecateljima?

Da

Ne

Ostalo: _____

Mislite li da natjecanje i uspoređivanje uspjeha s drugima (natjecateljski duh) potiče Vaš napredak u glazbi?

Da

Ne

Ostalo: _____

Obrazložite svoj odgovor na prethodno pitanje.

Vaš odgovor

Smatrate li da na nekom natjecanju niste bili pošteno ocijenjeni?

Da, na više natjecanja

Da, na jednom natjecanju

Ne smatram

Ostalo: _____

Ako da, na koji način?

- Smatram da sam odsvirao/la bolje nego što sam ocijenjen/na
- Smatram da sam odsvirao/la lošije nego što sam ocijenjen/na
- Smatram da su drugi kandidati dobili bolju ocjenu nego što su zaslužili
- Smatram da su drugi kandidati dobili lošiju ocjenu nego što su zaslužili
- Ne mogu procijeniti
- Smatram da sam pravedno ocijenjen
- Ostalo: _____

Stvaraju li Vam pripreme za glazbena natjecanja stres ili nelagodu?

- Da
- Ne
- Ostalo: _____

Ako da, kako to utječe na Vas i Vaš napredak?

- Pozitivno
- Negativno
- Pozitivno i negativno
- Ne utječe
- Ostalo: _____

Dok ste se pripremali za natjecanje, koje su Vam se vještine u sviranju najviše unaprijedile?

	Jako se unaprijedilo	Malo se unaprijedilo	Niti se unaprijedilo, niti je nazadovalo	Malo je nazadovalo	Jako je nazadovalo
Čitanje novih nota	☐	☐	☐	☐	☐
Učenje napamet	☐	☐	☐	☐	☐
Brzina sviranja	☐	☐	☐	☐	☐
Brzo vladanje tehnikom	☐	☐	☐	☐	☐
Vladanje intonacijom	☐	☐	☐	☐	☐
Muzikalnost	☐	☐	☐	☐	☐
Sviranje uz pratnju klavira	☐	☐	☐	☐	☐
Sviranje u komornom sastavu	☐	☐	☐	☐	☐
Javno nastupanje	☐	☐	☐	☐	☐

Jeste li se ikada osjećali prisiljeni sudjelovati na nekom natjecanju od strane neke druge osobe (nastavnik, roditelji, prijatelji...), odnosno da niste sudjelovali svojom voljom? Ako da, molim Vas, ukratko opišite to iskustvo.

Vaš odgovor

Kakvo je Vaše mišljenje o glazbenim natjecanjima na kojima ste do sada nastupili?
Mislite li da bi se nešto trebalo pomijeniti?

Vaš odgovor

Prednosti i nedostaci glazbenih natjecanja

U sljedećim pitanjima označite slažete li se s navedenim tvrdnjama.

"Glazba ne bi trebala biti natjecateljski događaj."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem se, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Učenici rade i vježbaju više kada imaju određen rok i cilj."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Ponekad se zbog pripreme za natjecanje zanemare ostale, jednako važne stvari."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Nastup pod pritiskom utječe na bolji glazbeni napredak učenika. Takvo iskustvo im pomaže da se prilagode na nastupe u različitim uvjetima."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Učenici sudjeluju na natjecanjima jer, između ostalog, žele dobiti mišljenje stručnog žirija na natjecanju."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"U uspjehu učenika na natjecanju značajnu ulogu ima nastavnik."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Uspjeh na glazbenom natjecanju može utjecati na učenikov odabir karijere u životu"

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Neuspjeh na glazbenom natjecanju može potaknuti učenika na odustajanje od bavljenja glazbom."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Učenici su ponekad prisiljeni sudjelovati na natjecanju od strane nastavnika ili roditelja."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem se, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

9.3. Obrazac za nastavnike

Glazbena natjecanja (Nastavnik)

Poštovani,

pred Vama se nalazi anketa čiji će podaci biti iskorišteni u istraživanju za potrebe diplomskog rada "Uloga natjecanja u razvoju glazbenih sposobnosti učenika". Anketa se sastoji od tri odjeljka. Prvi odjeljak su pitanja uglavnom zatvorenog tipa vezana uz Vaša iskustva na natjecanjima, drugi odjeljak se odnosi na Vaša iskustva na natjecanju kao nastavnik/mentor, te treći odjeljak koji se sastoji od tvrdnji temeljenih na literaturi vezanoj uz navedenu temu. Molim Vas da nakon što popunite obrazac stisnete tipku "Podnesi" kako bi se Vaši odgovori spremili. Anketa je anonimna i Vaši odgovori neće biti javno korišteni. Unaprijed hvala na izdvojenom vremenu za ispunjavanje ove ankete!

Koja je godina Vašeg rođenja?

Vaš odgovor _____

Kojeg ste spola?

- Žensko
- Muško
- Ne želim odgovoriti

Na koliko natjecanja ste sudjelovali kao natjecatelj?

- Niti jednom
- 1-10
- 11-20
- 21-30
- 31- 40
- 41 ili više

Ispišite imena tih natjecanja (kratica ili puni naziv).

Vaš odgovor _____

Koliko nagrada na glazbenim natjecanjima ste do sada osvojili?

- Niti jednu
- 1-10
- 11-20
- 21-30
- 31-40
- 41 ili više

Kako Vas je osvojena nagrada motivirale za daljnji rad i napredak?

	Značajno me motivirala	Malo me motivirala	Niti me je motivirala, niti me nije motivirala	Smanjila mi je motivaciju	Značajno mi je smanjila motivaciju	Nisam osvojio/la ovu nagradu
1. nagrada	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. nagrada	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. nagrada	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Priznanje	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Kao natjecatelj, koliko vam je vremena potrebno da se pripremite za natjecanje?

- Tjedan dana
- Mjesec dana
- 2-5 mjeseci
- 6-9 mjeseci
- 10-12 mjeseci
- Više od godinu dana
- Ostalo: _____

Kada ste se pripremali za natjecanje, u prosjeku koliko sati **dnevno** ste odvajali za vježbanje?

- Do 1 sat
- 1-2 sata
- 3-4 sata
- 5 ili više sati
- Nisam vježbao/la više nego inače

Jeste li osjetili napredak u periodu pripreme za natjecanje ili tijekom samog nastupa na natjecanju?

- Da
- Ne
- Ostalo: _____

Dok ste se pripremali za natjecanje, koje su Vam se vještine u sviranju najviše unaprijedile?

	Jako se unaprijedilo	Malo se unaprijedilo	Niti se unaprijedilo, niti je nazadovalo	Malo je nazadovalo	Jako je nazadovalo
Čitanje novih nota	☐	☐	☐	☐	☐
Učenje napamet	☐	☐	☐	☐	☐
Brzina sviranja	☐	☐	☐	☐	☐
Brzo vladanje tehnikom	☐	☐	☐	☐	☐
Vladanje intonacijom	☐	☐	☐	☐	☐
Muzikalnost	☐	☐	☐	☐	☐
Sviranje uz pratnju klavira	☐	☐	☐	☐	☐
Sviranje u komornom sastavu	☐	☐	☐	☐	☐
Javno nastupanje	☐	☐	☐	☐	☐

Smatrate li da na nekom natjecanju niste bili pošteno ocijenjeni?

Da, na više natjecanja

Da, na jednom natjecanju

Ne smatram

Ostalo: _____

Ako **da**, na koji način?

- Smatram da sam odsvirao/la bolje nego što sam ocijenjen/na
- Smatram da sam odsvirao/la lošije nego što sam ocijenjen/na
- Smatram da su drugi kandidati dobili bolju ocjenu nego što su zaslužili
- Smatram da su drugi kandidati dobili lošiju ocjenu nego što su zaslužili
- Ne mogu procijeniti
- Smatram da sam pravedno ocijenjen
- Ostalo: _____

Sudjelovanje na glazbenom natjecanju kao nastavnik/mentor

Ovaj odjeljak se odnosi na Vaše iskustvo na natjecanjima kao nastavnik/mentor.

Koliko dugo radite kao nastavnik?

Vaš odgovor _____

U kojoj obrazovnoj instituciji imate iskustva kao nastavnik?

- Osnovna škola
- Srednja škola
- Akademija
- Privatna škola
- Ostalo: _____

Na koliko natjecanja ste sudjelovali kao nastavnik/mentor?

- 1-10
- 11-20
- 21-30
- 31-40
- 41 ili više
- 0

Ispišite imena tih natjecanja (kratica ili puni naziv).

Vaš odgovor _____

Koliko u prosjeku mjeseci prije Vi i Vaš učenik krenete sa pripremama za natjecanje?

- Tjedan dana
- Mjesec dana
- 2-5 mjeseci
- 6-9 mjeseci
- 10-12 mjeseci
- Više od godinu dana
- Ostalo: _____

Jeste li vidjeli napredak na Vašem učeniku/studentu dok **se pripremao** za natjecanje?

Da, jako veliki napredak

Da, veliki napredak

Da, mali napredak

Nisam vidio/la napredak

Ostalo: _____

Koje tehnike sviranja su se najviše unaprijedile kod Vašeg učenika/studenta?

	Jako se unaprijedilo	Malo se unaprijedilo	Niti se unaprijedilo, niti je nazadovalo	Malo je nazadovalo	Jako je nazadovalo
Čitanje novih nota	☐	☐	☐	☐	☐
Učenje napamet	☐	☐	☐	☐	☐
Brzina sviranja	☐	☐	☐	☐	☐
Brzo vladanje tehnikom	☐	☐	☐	☐	☐
Vladanje intonacijom	☐	☐	☐	☐	☐
Muzikalnost	☐	☐	☐	☐	☐
Sviranje uz pratnju klavira	☐	☐	☐	☐	☐
Sviranje u komornom sastavu	☐	☐	☐	☐	☐
Javno nastupanje	☐	☐	☐	☐	☐

Smatrate li da sudjelovanje na natjecanju ima značajnu ulogu u razvoju glazbenih sposobnosti učenika/studenta?

	1	2	3	4	5	
Smatram	☐	☐	☐	☐	☐	Ne smatram

Načelno jesu li Vaši učenici/studenti jednako **vježbali** s obzirom na osvojenu nagradu na natjecanju?

	Više su vježbali	Nije bilo razlike	Manje su vježbali	Prestali su vježbati
1. nagrada	☐	☐	☐	☐
2. nagrada	☐	☐	☐	☐
3. nagrada	☐	☐	☐	☐
Priznanje	☐	☐	☐	☐

Načelno jesu li Vaši učenici/studenti jednako **napredovali** s obzirom na osvojenu nagradu na natjecanju?

	Više su napredovali	Nije bilo razlike	Manje su napredovali	Prestali su napredovati
1. nagrada	☐	☐	☐	☐
2. nagrada	☐	☐	☐	☐
3. nagrada	☐	☐	☐	☐
Priznanje	☐	☐	☐	☐

Jesu li Vaša iskustva na natjecanjima u načelu pozitivna ili negativna?

- Pozitivna
- Negativna
- Pozitivna i negativna
- Više pozitivna, manje negativna
- Manje pozitivna, više negativna
- Ostalo: _____

Smatrate li da Vaši učenici/studenti nisu bili pošteno ocijenjeni na nekom natjecanju?

- Da, na više natjecanja
- Da, na jednom natjecanju
- Ne smatram
- Ostalo: _____

Jeste li ikada sudjelovali u žiriju na nekom natjecanju?

- Da
- Ne

Ako je odgovor **da**, koji su bili Vaši kriteriji?

Ako je odgovor **ne**, koji bi bili Vaši kriteriji?

Vaš odgovor _____

Kakvo je Vaše mišljenje o glazbenim natjecanjima na kojima ste do sada nastupili?
Mislite li da bi se nešto trebalo pomijeniti?

Vaš odgovor

Prednosti i nedostaci glazbenih natjecanja

U sljedećim pitanjima označite slažete li se s navedenim tvrdnjama.

"Glazba ne bi trebala biti natjecateljski događaj."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem se, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Učenici rade i vježbaju više kada imaju određen rok i cilj."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Ponekad se zbog pripreme za natjecanje zanemare ostale, jednako važne stvari."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Nastup pod pritiskom utječe na bolji glazbeni napredak učenika. Takvo iskustvo im pomaže da se prilagode na nastupe u različitim uvjetima."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Učenici sudjeluju na natjecanjima jer, između ostalog, žele dobiti mišljenje stručnog žirija na natjecanju."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"U uspjehu učenika na natjecanju značajnu ulogu ima nastavnik."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Uspjeh na glazbenom natjecanju može utjecati na učenikov odabir karijere u životu"

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Neuspjeh na glazbenom natjecanju može potaknuti učenika na odustajanje od bavljenja glazbom."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐

"Učenici su ponekad prisiljeni sudjelovati na natjecanju od strane nastavnika ili roditelja."

	U potpunosti se slažem	Slažem se	Niti se slažem se, niti se ne slažem	Ne slažem se	U potpunosti se ne slažem
Odgovor	☐	☐	☐	☐	☐